

TMMOB
“ÜLKEMİZDE MESLEK ÖRGÜTLERİNİN
TOPLUMSAL SORUMLULUKLARI”

17 Ekim 2006
Adana

1.Baskı: Ankara, Ocak 2007

ISBN:978-9944-89-223-0

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Atatürk Bulvarı 131/9 Bakanlıklar / Ankara
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24
Web Sitesi: <http://www.tmmob.org.tr>
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr

Kapak ve Sayfa Düzeni

Dijle Konuk

Baskı

Kardelen Ofset

İncesu Cad. 96'lar Apt. No:6/Y Kolej/ANKARA
Tel: (312) 432 13 78 Faks: (312) 435 37 90
e-mail: kardelen@kardelenofset.com.tr

Oturum Başkanı:
Mehmet SOĞANCI
(TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı)

Konuşmacılar:
Kemal ULUSALER
(Elektrik M.O Yönetim Kurulu Başkanı)
Ahmet GÖKSOY
(İnşaat M.O Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi)
Ali Ekber Çakar
(Makina M.O Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi)
Erkan Karakaya
(Mimarlar O. Yönetim Kurulu II. Başkanı)

HÜSEYİN ATICI (TMMOB- Adana İKK Sekreteri)- Birliğimizin, odalarımızın, şubelerimizin değerli başkanları ve yöneticileri, sevgili meslektaşlarımız, değerli dostlar, değerli basın emekçileri hepiniz hoş geldiniz.

Bugün 17 Ekim 2006, Birliğimiz TMMOB'nin 18 Ekim 1954'deki ilk toplantısının üzerinden tam 52 yıl geçmiş, yarım asırdan daha uzun bir süre. Tarihimizdeki ilk mühendis mimar örgütlenmesi olan "Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti" nin kuruluşu 1908'e dayanır, yani neredeyse 1 asır.

Asırlık bir örgütlenmenin bugünkü temsilcileri olarak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Onurlu bir mesleğimiz var, çünkü odağında insan var. Öznesi insan olan bir mesleği icra ediyoruz. 14 Ekim mitingi için yaptığımız açıklamalarda sık sık söyledik.

"Hepimizin içinde, üzerinde yaşadığımız, kullandığımız alt yapıyı, enerjiyi, demiryollarını, karayollarını, su şebekesini, köprüleri, barajları, fabrikaları, konutları ve şehirleri yani kısacası gündelik hayatı yeniden yaratıyoruz ve geleceği kurguluyoruz. Etrafımızda gördüğümüz insan eliyle yaratılmış her eşyada, mekanda bilginimizin, aklımızın, deneyimlerimizin emeği var. Herhalde insanla ve onun yaşamıyla bu kadar ilgili, bu kadar iç içe geçmiş, başka bir meslek alanı daha yoktur."

Ama bu onurlu ve geniş kapsamlı tanım aynı zamanda bize önemli sorumluluklar da yüklüyor. Birliğimiz ve bağlı odalarımız, esas itibarıyla meslek alanlarıyla ilgili olarak ülke gerçeklerini belirliyor, yani topluma karşı olan sorumluluğu gereği bilimsel olanın, rasyonel olanın toplumsallaşmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Bir yandan topluma karşı olan sorumluluklarımızı yerine getirirken diğer yandan üyelerimize karşı olan sorumluluğumuzu, yani üyelerimizi mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda temsil etmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamayı yerine getirmeye çalışıyoruz.

Burada 2 temel bakış açısı yani toplumun çıkarları ile

meslektaşın çıkarları birbiriyle çelişiyor gibi görünüyorsa da, 1970’lerde önce şubelerimizin sonra odalarımızın ve birliğimizin yönetimine gelen meslektaşlarımız dönemin TMMOB Başkanı Teoman Öztürk’ün sözleriyle örgütümüzün son 30 yıllık yaklaşımını ifade eder. Bakın ne demiş sevgili Birlik Başkanımız Teoman Öztürk; “Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulmün yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve tekniği, emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız.”

1950’lerin ilk yarısında TMMOB gibi yasayla kurulmuş pek çok meslek örgütü vardır. Eğer meslek örgütlerinin görevlerinden birini de mesleğin toplum nezdindeki saygınlığını korumak ve arttırmak olarak düşünürsek, kendimize bir soralım. Bugün halkımız 1950’lerde kurulan meslek örgütlerinden kaçını tanıyor, hangilerine güveniyor ve saygı duyuyor. Bugün hepimiz biliyoruz ki, TMMOB, toplum nezdinde en saygın meslek örgütlerinin başında gelir.

Bu saygınlığımızı, “meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmak” temelindeki çalışma anlayışımızdan alıyoruz.

2003 yılında 5 yıllık bir çalışma sonucunda düzenlenen “Mühendislik- Mimarlık Kurultayı”nda örgütümüz kendisini şöyle tanımlamış;

“Birlik ve bağlı odaları mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Antiemperyalisttir; yeni dünya düzeni teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamını aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır, insan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve bilimsel çalışmalarından alır. Meslek ve meslektaş sorunlarının,

ülkenin ve halkın sorunlarından ayrılmayacağını kabul eder. Politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik merkezîyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır. Bağlı odalarıyla birlikte, mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarını düzenler; üyesinin ve halkın çıkarlarını korur. Sanayileşme ve demokratikleşme alanlarında durum tespitleri yapar, politikalar ve çözüm önerileri üretir, ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarf eder. Kamuoyu oluşturulmasına ilişkin her türlü çalışmanın içinde tartışmasız yer alır; demokratik kitle örgütleri, sivil toplum örgütleriyle ilkeli ve demokratik bir işbirliği içerisinde dir.”

Bu tanım önümüze zorlu görevler koyan bir tanımdır. “Zor görevler güçlü örgütler“ ister. Güçlü bir örgüt için TMMOB’nin iyi çalışan odalara ihtiyacı var. Güçlü odalar için güçlü şubelere ihtiyaç var. Güçlü şubeler için disiplinli çalışan yönetimlere ve örgütlü üyelere ihtiyaç var.

Bu ülkenin bu halkın TMMOB’ye ihtiyacı var, TMMOB’nin sizlere ihtiyacı var.

Sayın Mehmet Soğancı, 14 Ekim’de Sıhhiye Meydanı’nda 15 bin mühendis, mimar ve şehir plancısına, bizlere, yol arkadaşlarım, dava arkadaşlarım diye seslendi, evet bizim yol arkadaşlığına, dava arkadaşlığına ihtiyacımız var, bu sese, bu çağrıya cevap vermeye ihtiyacımız var.

Sevgili arkadaşlar; bugün “Ülkemizde Meslek Örgütlerinin Toplumsal Sorumlulukları” başlığında söyleşimizde bir araya geldi. Ben arkadaşlarımız davet etmek istiyorum. Öncelikle Birlik Başkanımız Sayın Mehmet Soğancı; daha sonra Elektrik Mühendisleri Odası Başkanımız Sayın Kemal Ulusaler; İnşaat Mühendisleri Odası Sekreteri Sayın Ahmet Göksoy; Makina Mühendisleri Odası Sekreterimiz Sayın Ali Ekber Çakar ve Mimarlar Odası Başkan Yardımcısı Sayın Erkan Karakaya’yı buraya, kürsüye davet ediyorum, buyurun. (Alkışlar)

MEHMET SOĞANCI (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı)- Değerli arkadaşlar; hepiniz hoş geldiniz, konuşmacı arkadaşlarım adına hepinize hoş geldiniz diyor, saygılarımızı sunuyorum.

Hüseyin bu güzel açış konuşmasıyla beni gene zor durumda bıraktı. Aslında ben de bu içerikte konuşmacı arkadaşlara önsöz olması anlamında bir giriş konuşması yapacaktım. Hüseyin sağ olsun, bunu yeterince yaptı.

50 yılı aşkın geçmişi olan örgütümüzün birikimini sağlayan, bütün büyüklerimize, örgütümüzün yöneticilerine, örgütlü üyelerimize, çaba gösteren herkese, sizlere öncelikle saygılarımı sunuyorum. Gerçekten ülkenin ve ülke insanının ihtiyacı olan, Türkiye'nin gereği olan bir meslek örgütünün 50 yıllık onurlu yürüyüşünü, dik duruşunu tesis etmek, temin etmek ve sürekliliğini sağlamak öyle çok kolay bir iş değil.

Bir yapılanma kurmaya çalıştık: Güneydoğu Avrupa Mühendis Birlikleri platformu adında. Yunanistan'ın, Bulgaristan'ın, Romanya'nın da içinde olduğu bir yapı, onbir ülke temsil ediliyor. Atina'da toplantı yaptık. "Nasıl bir platform oluşturalım, karşılıklı işbirlikleri nasıl olur, ortaklaşa ne yapabiliriz?" gündemli. Sonra biz onları İstanbul'a davet ettik. İstanbul'da toplantıya değişik ülkelerden benimle temsilde eşdeğer düzeyde arkadaşlar katıldı. O toplantıda konuştuğumuz konu, hemen Meriç nehrinin ötesinde Bulgaristan'da bir fabrika var, onun baca sorunu var ve dolayısı ile bölgede çevre kirliliği sorunu var ve biz mühendislik meslek birlikleri yöneticileri bu konuyu konuştuk. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin belki de Türkiye'nin kendi tarihsel gelişimi sonucunda, diğer ülkelerin meslek birliklerinden farkı tam da bu toplantıda konuşulanlarda kendini ifade etmektedir. Biz tabii ki çevreyi kirleten bacanın sorununu ya da ormanların sorununu, kentlerin sorununu, kıyıların sorununu konuşuyoruz. Ama aynı zamanda özgürlükler ve demokrasi mücadelesinin sorunlarını konuşuyoruz. Aynı zamanda ülkenin tüm sorunlarını bir meslek örgütü sıfatıyla algıla-

maya, anlamaya çalışıyoruz ve kendi meslek alanlarımızda yaptığımız bir siyasetle de bunlara ilişkin çözüm yollarını öneriyoruz.

Gerçekten de dünyada emsali pek olmayan bir meslek örgütüdür TMMOB.

Kısaca özetleyelim: Birliğe bağlı 23 odamız var. 300 bine yakın arkadaşımız bu odalara kayıtlı.

Hüseyin bahsetti, 1954 yılında kurulmuşuz. TMMOB serüveni, 6235 sayılı Yasanın 1954 yılında yürürlüğe girmesiyle başlar. İkili tartışmadır bu, sosyal bilimciler bunları bizim adımıza tartışırlar. İkili görüş vardır; birincisi der ki, “Zaten o dönemde emperyalizmin içsel olgu olmasında, sisteme entegrasyon noktasında mühendis odalarına ihtiyaç vardı, lonca tipi bir yapılanmanın oluşması gerekiyordu. Yasa bu amaçla çıkarıldı.” Başka tarihçi, sosyal bilimci arkadaşlar da, “Hayır, toplumun iç dinamikleri bunu getiriyordu; bu iç dinamikler sonucunda bu meslek örgütlerinin ortaya çıkartılması, ortaya konması gerekiyordu” diyorlar. O döneme ilişkin bu tartışmalar şimdi de yapılıyor. Çok fazla girmeyeceğim; ama 1950’li yıllar, gerçekten de Türkiye’de meslek birliklerinin kuruluş yasalarının peş peşe çıkarıldığı bir dönemdi.

1954 yılından 1970’lere kadarki süreçte, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini belirleyen cümle şudur: “Yahu, o zamanlar, ne valiler, ne Bakanlar, önlerini ilikleyerek bizim odalarımıza ve Birliğimize gelirlerdi.” Bu cümledir dönemi belirleyen, TMMOB’nin o sürecini belirleyen, bu cümledir. Bu şu anlama gelir: “Sistemle entegre olmuş, mevcut siyasal iktidarla bütünleşmiş, belki de sistemin reorganizasyonu noktasında çalışan bir Birlik.” Tespitler genelde böyle.

1970’lerde, dünyada, soldan sert rüzgarlar esmeye başlar. Toplumcu düşünceler üniversite öğrencilerinin düşüncelerine dahil olur. Mühendis ve mimarlar, “Kurtuluş yok tek başına; ya hep beraber, ya hiçbirimiz!” sözünü söylemeye başlarlar. Toplumcu düşünceler dönemin

mühendisleri arasında etkili olmaya başlar. Meslektaşın ve mesleğin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrı tutulamayacağı ifade edilmeye başlanır. Böyle düşünen arkadaşlarımız, 70'li yılların başından itibaren, önce odaların yönetimine gelirler, sonra Birlik Yönetim Kurulunu teşkil ederler ve bunları söylerler. Dönemin sözünü de Sevgili Başkanım Teoman Öztürk söyler. 70-80 arasındaki dönemin TMMOB'sini bağıtlayan söz şudur, onu da burada sizlerle paylaşmak istiyorum: Teoman Öztürk, çalışma arkadaşları adına diyor ki, "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulmün yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde, bilimi ve tekniği, emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız." TMMOB'nin 1980'deki Genel Kurulundaki konuşmasından bir bölümdür bu.

Sonra 80'ler gelir. 80-90 arası, TMMOB'nin bir miktar gri günleridir. Gerçekten de onlarca arkadaşımız gözaltına alınır, tutuklanır. TMMOB, 12 Eylül zamanında kapatılmaz; ama kapatılmaktan beter edilir. Çoğu yönetici arkadaşımız gözaltına alınır. Birlik, kıpırdayamaz hale getirilir ve biliyorsunuz, çıkarılan yasayla, kamuda çalışan arkadaşlarımızın üye olma zorunluluğu kaldırılır, kamuda çalışanların üyeliği gönüllü bir esasa döndürülür. Yönetici arkadaşlarımız darmaduman edilir. Birliğin bütün gelir kaynakları yok edilir. O dönemki yurtsever ve demokrat arkadaşlarımız odalarımızı açık tutmaya çalışırlar, Birliği açmaya çalışırlar. 90 dan sonra da işler doğrudan güzelden yana bir miktar düzeler.

1998, TMMOB'nin tarihinde önemli bir yıldır. Demokrasi Kurultayı yapılmıştır. Demokrasi Kurultayında, İnsan haklarından Kürt sorununa, cumhuriyet kavramından demokrasiye, meslek alanlarımıza ilişkin bütün alanlarda TMMOB, kendi iç tartışmalarını yaparak, Türkiye'ye, bugün de bizim her yerde ifade edegeldiğimiz sözlerini söyler. Bu TMMOB tarihinin çok önemli bir çalışmasıdır.

2003 yılı da TMMOB tarihinde önemlidir. Burada da 5

yıllık bir ön süreci olan Mühendislik-Mimarlık Kurultayı yapılır. Ve bu kurultayda karar altına alınan ve az önce Hüseyin'in aktardığı ilkeler şu anda Birliğin yönetiminde olan bizlerin çalışma programına aldığımız ilkelerdir. Biz, TMMOB'nin yöneticileri olarak şu anda TMMOB'yi nasıl görüyoruz. Mühendislik Mimarlık kurultayında yayımlanan temel ilkelerde yazıldığı gibi görüyoruz. "Birlik ve bağlı odaları mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Antiemperyalisttir; yeni dünya düzeni teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır."

TMMOB'nin bugününe baktığımızda, bu ilkelerin TMMOB'yi biraz öne çıkaran bir özelliği olduğunu söylemek isterim. Kimlere göre tartışıyoruz; diğer meslek birliklerine göre. Gerçekten, kendi kültürü içinde, demokratik tartışma kültürü içerisinde, kendini, kendi yazdığı Tüzüğünde ve kendine ait Yasasının dışında, kendinin ne olduğunu deklare edebilecek kadar açık yürekli olan, açık ve şeffaf bir örgüttür TMMOB. Burada bunun da altını çizmek istedim.

Biz bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan insan odaklı bir mesleğin uygulayıcılarıyız, örgütümüz de bu uygulayıcıların örgütü. İnsan odaklı, öznesi de insan olan bir mesleğin örgütüne de fazla sorumluluk yüklenmesi çok doğal. Hüseyin bahsetti, bu sorumlulukları şimdi burada arkadaşlarımızla birlikte, 23 önemli odamızın dördünün çok değerli temsilcileri ile ve siz katılımcılarla işte bu gün sorumluluklarımızı birlikte değerlendirmeye çalışacağız.

Aklımızda aydınlık bir Türkiye olacak. Sıkıntılı, sancılı ve sorunlu bir ülkede yapılması gerekenler olacak. Bir meslek örgütüne hangi anlamda neler yüklediğimizin farkında konuşmalar yapacağız.

Bir yıl bir hafta önce 8 Ekim 2005 de biz bunları Sıhhiye'de 6-7 bin arkadaş TMMOB mitinginde topluca söylemiştik. Bu sene 14 Ekim 2006 da, onun iki katı, 15 bin arkadaş bunları gene Sıhhiye'de bir kere daha söyledik. Bu örgütün büyüklüğü bir noktada da budur: Böylesi ciddi ve önemli

bir etkinliğin hemen arkasından, üç gün sonra arkadaşlarımın terleri kurumadan, seslerimizin rengi düzelmeden burada bu etkinliği yapıyoruz. Bu da işte bu toplumsal sorumluluk anlamında bizim bu işi ne kadar önemseyeceğimizi göstermektedir, bunu da özellikle hatırlatmak istedim. 14 Ekimde bizimle birlikte sağanak yağmurun altında ama keyifli bir günü geçirmiş olan arkadaşlara da bu sözlerle teşekkür etmiş olayım.

Böylesi bir girişten sonra, ben ilk sözü buradaki sıralamaya uygun olarak, arkadaşşıma vereceğim. Önce Kemal Ulusaler. Elektrik Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu Başkanı, buyurun.

KEMAL ULUSALER (Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı)- Sayın Başkan; teşekkürler.

Adana'ya kar mı yağdı arkadaşlar? Herhalde yağmur da Adana için aynı anlama geliyor. Her şeye rağmen iradelerinin suda çözülmeyeceğini beyan ederek buraya gelen arkadaşlara teşekkür ediyorum. Mühendislik Mimarlık Haftalarını meslektaşlarımızın bu arada kutlamış olayım.

. Ben küçük bir anekdotla başlayayım. Osmanlıda biliyorsunuz bir kadılık dönemi vardı. Bu dönemde, kadıncağızın biri oğlunun şiddetine maruz kalıyormuş devamlı. Onun da canına tak etmiş, kadiya şikâyet etmiş oğlunu. Duruşma günü dışarıda bekliyor, içeriden de korkunç feryatlar geliyor, her çıkan bir perişan halde çıkıyor. Kadın analık tabii dayanamıyor, “nasıl kurtarırım oğlumu?” diye düşünmeye başlıyor ve derken kendini içeride buluyor. Kadı soruyor, “senin oğlun hangisi?” Kadın orada bulunan birvdelikanlıyı işaret ediyor “işte o” diyor. Kadı delikanlıya dönüp ,“bu kadın senin annen mi?” diyor. Tabii şaşırıyor, genç “hayır, bu benim annem değil” diyor. Kadı inanmıyor ve genci o arada yıkıyor, bir güzel dayak atıyorlar. Daha sonra bir daha soruyor kadı, “bu senin annen mi?” diyor, yine “hayır” diyor. Yine dayak faslı ve üçüncüde artık dayanamıyor “evet evet, benim annem” diyor. O zaman, “al anneni sırtına, götür evine, annene

de iyi bak, kötü davranma” diyor. Yolda giderken, kardeşi geliyor “ne yapıyorsun?” diyor. “annemizi eve götürüyorum” diyor. “Bu bizim annemiz değil ki” diyor. “Sesini çıkarma, kadı bana anneme belletti, sana da belletir, hiç sesini çıkarma” diyor.

Bizler her şeye rağmen, TMMOB olarak bize ait olmayan yükü sırtımızda taşımakta iken bunu kadı baskısının ötesinde misyümüz gereği yapmaktayız bu gün., , Zira az önce aşağıda sohbet ediyoruz, bir arkadaş söz etti “sorumluluğumuzu biliriz, soldan bahsedelim, soldan konuşalım” dedi. Elbette soldan konuşacağız, yani biz az önce anlattığım anekdotla sırtımızda başka yükleri taşıyan insanlar olarak elbette solda başlayacağız. Shakspeare bir eserinde şöyle diyor: “Neyle uğraşıyorsan ona bulaşırısın” diyor. Tıpkı boyacının eli gibi,” yani solda isek soldan bakarak anlatacağız, soldan konuşacağız. Zaman zaman iğneyi de çuvaldızı da kendimize batırmamız gerekecek. Eleştiri, özeleştiri mekanizmasını da her daim işleteceğiz.

Konu “Meslek Örgütü ve Meslek Örgütlerinin Toplumsal Sorumluluğu” olunca kısaca toplumsal sorumluluk içerisinde meslek örgütünün tanımını yapmak gerekir, En kaba tanımla da şöyle diyebiliriz: “Meslektaşların bir mesleğe sahip olanların kendi mesleklerini korumaları, mesleklerine sahip çıkmaları, mesleki çıkarlarını korumaları, çıkarlarına sahip çıkmaları” diye, çok kabaca bir tanım yapabiliriz.

Bu meslek örgütünü kim örgütlüyor, kimler örgütlüyor diye bir soru da arkasından gelebilir. Türkiye’de TMMOB’la ilgili söylemler, (daha önce de tarihçelerin söylendiği gibi), Geçmişte mühendisler dünya ölçeğinde kendi iradeleriyle, kendi meslek örgütlerini birebir örgütlediler, böyle bir örgüt olmadı.. Lonca tipi örgütlenmede zanaatçılar geçmiş dönemde kendi sanatlarına sahip çıkarlarken, elbette bir lonca tipi örgütlenmede meydana getiriyorlardı, ama sanayi devrimiyle birlikte, artık onların yavaş yavaş şekli, biçimi de değişmeye başladı. Artık ellerindeki sanatlarını ya da .el becerilerinden kaynaklanan bilgi birikimlerini

yavaş yavaş sermayeye kaptırmaya başladılar, sermaye de bu işi mühendisler üzerinden götürmeye başladı.

Bilgiyi de elinde tutan mühendisler teknolojiyi kullanan mühendisler üzerinden götürmeye başladı. Mühendislerin burada farklı bir konumu vardı elbette. Bilgiyle, teknolojiyi elinde tutan, barındıran, sermaye adına tavır koyan, sermaye adına bu sistemi yönlendiren, onun içerisinde yer alan kişilerdi. Bu kişilerin elbette işçileşmiş, proleterleşmiş insanların örgütlenmede iç içe olmaları beklenemezdi. Öyle olmaması için, bunları ayrı bir örgütlenme içine de sokmak gerekirdi. Mühendislik örgütleri, mimarlık örgütlerinde yavaş yavaş bu şekilde dünya ölçeğinde şekillenmeye başladı,

Neden örgütlendi? Dediğim gibi, mümkün olduğunca emek güçlerinin dışında mühendisleri tutabilmek için örgütlendi. Ama içindeki yaşadığımız sürece gelince, sanayinin devriminin üzerinden çok zaman geçti, köpürünün altından çok sular aktı. İçinde bulunduğumuz süreçte artık mühendis ve mimar da o bilgi birikimini, o teknolojik birikimini parçalanmış olduğunu, giderek parçalandığını gördü. Farklı farklı yerlerde toplandığını gördü. Dolayısıyla, kendisi de diğerlerinde olduğu gibi, kendisinin de yabancılaştığını, toplumsal iş görmeden uzaklaştığını, parçalandığını gördü.

Aslında mantık şuydu: Toplum birtakım meslek gruplarından oluşan, meslek erbaplarının sözünü bir şekilde devlete aktardı, ama devletin de sözünü onlara geçirdiği, hepsinin çıkarlarını temsil ederek, uyum içerisinde, bir arada tutulacağı bir yapı oluşturmaktı. Aslında, Türkiye’de buna benzer bir şey oluştu. 1954’lerde TMMOB’ta buna benzer bir mantıkla oluşturuldu.

Daha sonra durum elbette değişti. Az önce tarihçesini bir biçimde 60’lı yıllarda şöyle oldu, 70’te böyle oldu, 80’den sonra böyle oldu demeyeceğim, yani bir tekrara girmeyeceğim. Ama adım adım gidersek, bu meslek örgütlerinin de bir ayrımını yapmak gerekiyor. Örneğin, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ziraat Odaları Birliği, esnaf

örgütlenmeleri, hatta hatta TUSİAD gibi dernekleri de bunların içerisine koyarsak, bu meslek örgütleri, çünkü onların sonuçta sanayicilerin bir örgütüdür. Bir kenarda bir meslek örgütü olarak duruyor. İşlevleri belki az önce anlattığım bu mantığın içerisinde götürülüyor.

Bunun dışında, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği gibi, Türk Tabipler Birliği, Eczacılar, Dişhekimleri, Veterinerler, Muhasebeciler, Mali Müşavirler TÜRMOB gibi, başka meslek örgütleri de burada yer alıyor. Bu konuların süreç içerisinde kendine biçtikleri rol ve Anayasanın altını çizdiği rolü kendi mecrasında, kendi misyonunda aktarmaları, akıtmaları yapıyı değiştiriyor.

Bu yapı içerisinde, aslında Türkiye'deki bu yapı içerisinde dünyaya baktığımızda, bir örneğini bulmak çok zor. Örneğin, bir TMMOB örgütlülüğünün bir benzerini dünyada bulabilmeniz çok zor. Örneğin, geçenler Bulgaristan'a gitmiştik, çok farklı bir örgütlenme var. Orada sanayiciler, yani fabrikalar odalarının altında, onların altında da mühendisler geliyor. Burada tabii bir rekabeti koruma, pazarı oluşturma, pazarın içerisinde de mühendisin bilgi birikimini yükseltme gibi bir dertleri var, ama bu bizlere, kendimize biçtiğimiz misyona hiç uymayan, farklı bir durum. Az önce sözünü ettiğim mantığın gereği oluşturulmuş bir yol.

Zaman zaman bizim gibi örgütlere, meslek örgütlerine medyada, pek çok yerde farklı isimlerle söz ediliyor, sivil toplum örgütleri diye söz ediliyor. Aslında bu tür örgütlemeler, TMMOB, Tabipler Birliği gibi birtakım meslek kuruluşları sivil toplum örgütü olarak bahsetmekte oldukça yanlış. Biz demokratik kitle örgütü olarak tanımlıyoruz kendimizi.

Sivil toplum örgütleri lafını TUSİAD vb için kullanabilirsiniz ama demokratik kitle örgütlerindeki bu sözünü ettiğim kendine biçilmiş işleminden dolayı bir farklılık var. Sivil toplum devlet ve politika dışı bir alanı tanımlıyor. Yani bir anlamda sınıf ilişkilerinin olmadığı bir alan, ama biz sınıf ilişkilerinin de olduğu bir alana doğru kendi

misyonunumuzu biçmişiz, onun içerisinde kendimize yer tutmuşuzdur. Bu anlamda da bizim sorumluluklarımız, sivil toplum örgütleri sorumluluklarından çok daha farklı. Bizim yasamızda kamu niteliği lafzı var bu da zaman zaman karıştırılıyor. Kamu denilince, devletle özdeşleştiriyor, aslında kamu demek devlet anlamına gelmiyor. Tam tersine, kamunun devlet üzerinde talepleri var, talepleri var ve bu talepleri kendi örgütlülüğümüzde dile getiriyoruz. TMMOB da bu örneklerden birisi.

Bir toplumsal sorumluluktan söz ediyoruz burada. Bunun altını doldurmak da gerekiyor bir anlamda;. Teknokratik, bürokratik, müşavir bir örgütün dışında bir yapı TMMOB Bir siyasi parti toplantısında bir Fransız'la sohbet ediyorduk, " Fransa'daki meslek örgütleriyle biz bir ilişki kuralım, TMMOB ya da Elektrik Mühendisleri Odası olarak onlarla bir ilişkimiz olsun, bazı sorunlarımızı, siyasetten kaynaklanan serbestleştirmeler, özelleştirmeden kaynaklanan sorunlarımızı karşılıklı tartışalım" denildiğinde çok şaşırılmışım. Yani, ne ilgisi var? Diyerek.. Oradaki meslek örgütünün yapısı çok farklı, böyle bir şeyin olanaksızlığını vurguladı.

TMMOB farklı bir şekilde kendisine böyle bir misyonu yüklemiştir. Bu sorumluluğundan kaynaklanıyor. Az önce de sözünü ettiğimiz Teoman Öztürk'ün de sözünü ettiği, Hüseyin Atıcı ve Başkanın da altını çizdiği gibi, kendisine farklı bir misyon biçmiş ve bunu hayata geçirmek çabasında.

Mühendis aslında bir bilgi sahibi kesim. Dolayısıyla, bu bilgiyi teknik alanda, siyasi alanda, sosyal alanda, iktisadi alanda bu bilgilerden çok uzak kalmış halkın hizmetine ,yararına mı sunacak? Yoksa egemen sınıfın hizmetine mi?Bu ayrışmayı 70'lerden itibaren TMMOB yapmış ve kararını vermiş. Bundan sonra benim sorumluluğum bilim ve teknolojiyi halkın yararına sunmak.demiş Peki, bunu nasıl yapacak? Tabii kooperatif yapıyı aşmak gerektiriyor, bu kooperatif yapının dışına çıkması lazım. Yaptığı bütün araştırmalar, üyelerinin gönüllü çalışma grupları içerisinde

yaptığı bütün araştırmalara bakarsak, kamuoyuna bunları sunduğunu görmekteyiz. Aynı zamanda mevcut hükümetlere, mevcut siyasi karar vericilere, sunduğu raporlar ile yanlışların üzerini doğruların altına çizerek bütün bu çalışmalarını aktarmaktadır. Bunlar yetmiyor, TMMOB demokrasi platformlarında yer alıyor. Demokrasi kurultayları örgütlüyor ve demokrasi kurultayında demokrasi sorununu tartışıyor. Bunlar yetmiyor, Emek Platformu içerisinde yer alıyor, emeğin yanında, emekçinin yanında bir fiil, yani sadece söylemle değil, eylemle de onun yanında yer alıyor.

Burada iki önemli durum var. Bunlardan da söz edeceğim. Birincisi; demokratik yapının oluşturulmasında meslek örgütünün sorumluluğu ve bunu yerine getirilmesi. TMMOB burada özellikle örgütlenme yapısıyla, örgütlenme biçimiyle baktığımızda, üyesinden işyeri temsilciliğine, il ve ilçe temsilciliklerine, danışma kurullarına, oda denetimlerine kadar, tabandan tavana karar verme mekanizmalarına yoğun olarak içinde olduğu bir yapılanma, bir örgütlenme biçimi oluşturarak, demokratik bir altyapı oluşturup, bu sorumluluğunu yerine getirip, aynı zamanda topluma örnek olmak noktasında geliyor önemli noktalardan birisinin bu olduğu kanısındayım.

Bu örgütlenme içerisinde üyelerin de aslında bilinçli bir disiplin içerisinde çalışmasının altını vurgulamak lazım. Yani, zaman zaman bu gönül bağı şeklinde geliştirildi, bunun gerçekten yürümediğini biz görüyoruz. Yani, toplum içerisinde gönül bağının, ayakkabı bağından çok fark kalmıyor zaman zaman. Bunun için biraz da burada örgütlü yapılanma içerisinde bir bilinçli disiplinden söz etmek gerekiyor.

Burada odalara ve oda yöneticilerine de büyük işler düşüyor. Buralarda da mümkün olduğu kadar üyeyi bu işin içerisinde, bu disiplin içerisinde yağurmak, bu disiplin içerisinde harmanlamak gerekiyor.

Diğeri, önemli bir nokta örgütsel bağımsızlığın korunması. TMMOB'un ilk kurulduğu günlerden çok söz edilir, ben

burada bir kere daha söz edeyim. TMMOB kurulduğunda, ilk başkanlarının Menderes'le bir diyalogları var. Menderes "daha yeni kuruldunuz, üye başına birer lira verip, size destek olalım, ayaklarınızın üzerinde durunca, daha sonra ödersiniz" dediğinde buna karşı çıkılıyor. "Hayır biz her alanda bağımsızlığı ilke ediniyoruz, dolayısıyla ne iktisadi, ne siyasi bir anlamda bir yere bağlanamayız" diyorlar, bu yardımı reddediyorlar.

Sonuç olarak, sorumluluk idare, elektrik mühendisi olduğum için, elektrikten de bir örnek vereyim. Sorumluluk ve irade, denetim ve yöneticinin elinde aslında bir elektrige benziyor. Doğru kullanırsanız hizmet ediyor, yanlış kullandığınız takdirde de öldürüyor. Bunun neticelerinin bilincinde olarak bu sorumluluk altında hareket etmemiz gerekiyor.

Diğer yandan da bir paylaşım konusu, var bunun çok önemli olduğunu söylüyoruz. Yani, bilim ve teknolojinin halkın hizmetine sunulması ve orada bunun paylaşılması söz konusu. Bunun çok önemli olduğunu vurguluyoruz. Dolayısıyla, bu paylaşım aslında bir aşk gibi olduğunu söylüyoruz ve paylaştıkça güzelleştiğini de görebilirsiniz.

Sözümü çok uzatmayayım, hep beraber, ya hiç diyeyim, gerisini siz tamamlayın, teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Şimdi söz sırası Ahmet Göksoy'da. Kendisi İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreteri. Buyurun.

AHMET GÖKSOY (İnşaat Mühendisleri Odası Sekreter Üyesi)- Merhaba Arkadaşlar,

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu paneli düzenleyen, emeği geçen herkese teşekkür etmek istiyorum. TMMOB örgütlülüğünü tartışacağımız, örgütümüzü enine boyuna masaya yatıracağımız böyle bir zemine ihtiyacımız vardı. Bu nedenle emeği geçenlerle birlikte, tüm katılımcılara, konuşmacılara da teşekkür etmek gerekiyor. Panelin zamanlamasının gayet isabetli olduğunu düşünüyorum. 14 Ekim mitinginden hemen sonra böyle bir panelin gerçekleştirilmesini anlamlı buluyorum.

Çünkü 14 Ekim mitingiyle ilgili yapılacak değerlendirme aşlında TMMOB'yi değerlendirmek, eksikliklerimizi gözler önüne sermek, ihtiyaçlarımızı ve hedeflerimizi belirlemek olacaktır. Kitle gösterilerinin, mitinglerin bir turnusol kâğıdı işlevi gördüğüne inanıyorum. Bu tür gösteriler kitle ilişkilerinizin düzeyini açığa çıkartır. Bir de, miting konusu sorunun ne kadar can yakıcı olduğuyla da ilintisi bulunmaktadır.

Bu açılardan bakıldığında birkaç noktanın öne çıktığını görebiliriz:

Mitingimiz katılım açısından oldukça başarılıdır diyebiliriz. Olumsuz hava koşullarına karşın, 15 bin civarında insanın mitinge katılması takdire şayan bir durumdur. Mühendisler, mimarlar, şehir plancıları 14 Ekim mitinginde örgütlerine sahip çıktıklarını göstermiştir. Hem katılım, hem de coşku üyelerimizin TMMOB ve Birlik politikaları konusunda ne kadar hassas olduğunu açığa çıkartmıştır.

Düşünmek gerekir: Birliğiniz bir karar alıyor ve mesleki sorunlar başta olmak üzere ülkenin ve dünyanın sorunlarıyla ilgili tavrını ve tepkisini ortaya koyacak. Ama mitinginiz son derece cılız ve coşkusuz geçiyor. Moral

bozukluğu, dağınıklık, geleceğe dönük umutsuzluk yaratmaz mı? Kitle gösterileri bu açıdan bakınca kimi rizikolar taşımaktadır. Aldığınız kararın ağırlılığının altında kalma, yükü kaldıramama, dosta düşmana karşı mahcup olma rizikosudur bu.

TMMOB ve bağlı Odalar 8 Ekim mitinginde olduğu gibi 14 Ekim mitingini de alnının akıyla atlatmayı bilmiştir. Hem mitingin hazırlanma süreci örgütsel ilişkilerimizi test etme şansını doğurmuş hem de mitingimize medyanın gösterdiği ilgi TMMOB'nin kamuoyu nezdindeki ağırlılığının bir kez daha anlaşılmasını sağlamıştır.

Sevgili Arkadaşlar,

Bunlar bardağın dolu kısmıdır. Elbette dolu kısmını öne çıkartmalıyız ama kimi olumsuzlukları da söylemekten, tartışmaktan da geri durmamalıyız. Bilindiği gibi 14 Ekim mitinginin ana teması, ülkemizde yabancı teknik elemanların çalışmalarını düzenleyen yasayla ilgiliydi. Bu konuyu bir parça ihmal ettiğimizi, derdimizi tam olarak üyelerimize anlatamadığımızı, ilgili yasaya yapmış olduğumuz itirazımızın bir parça yanlış algılandığını düşünüyorum. Bizler mitinge katılım noktasında ortaya koyduğumuz performansı, ana temanın anlaşılması, kabul edilmesi noktasında gösteremedik. Hem üyelerimize hem de kamuoyuna bunu yerinde anlatamadık.

Özellikle yasaya karşı yaptığımız itirazın yabancı düşmanlığı gibi algılanmasının önüne tam olarak geçemedik. Hem TMMOB belgelerinde, hem de İMO belgelerinde, (diğer odalarımız da kimi açıklamalar yaptı) tavrımızın yabancı düşmanlığı gibi algılanmaması noktasında uyarılar yapıldı ama bunun bir parça cılız kaldığını vurgulamak durumundayım.

Şunu biliyorum. Mesleki olsun olmasın, gelişmeleri herkes bulunduğu politik zemine, politik yaklaşımına uygun değerlendirir. Politik refleks, politikaya uygun olarak şekillenir. Bizlerin memleketteki politik ezberi bozacak bir performansı sergilememiz gerekirdi. Bunu biraz ihmal

ettik. Yabancıların çalışmasını düzenleyen yasaya yaptığımız itirazı kimileri yabancı düşmanlığı noktasında algıladı. Oysa insan haklarını kendisine rehber olarak alan, sınırların değil, sınıfların farkını önemseyen bir örgüt olan TMMOB'nin yasaya karşı düşüncelerini daha iyi anlatabilmesi gerekirdi.

İşin doğrusu mühendis ve mimar örgütlenme geleneğine bu açıdan bakıldığında takdire şayan olduğu görülecektir. Birakalım yabancı düşmanlığını, geleneğimizde Anadolu mozağini yansıtan, Anadolu zenginliğini çok net ifade eden özellikler yer almaktadır. Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti'nin kurucularına dikkat edelim. Hulusi Boyacıyan, Kemalettin Karaköy ve Refik Ziya Terziyan isimlerini görürüz. İsimlerden de anlaşılacağı gibi, farklı etnik kökene sahip mühendisler, mimarlar ortak örgütlenme içindedir. Geleneğimiz buradan beslenmektedir. Bugün yaşanan sorunlara, o günkü ruh hali, kardeşlik temelinde yaklaşılsa çözüm noktasında epey mesafe alınacağını düşünüyorum. Kürt sorunu, Ermeni sorunu gibi konuların içinden çıkılmaz, çözülemez gibi görünmesini bana göre bir yanılsamadan ibarettir. Yani iktidarlar böyle bir yanılsama yaratıyor ve mevcut konumlarını sorunlar üzerinden siyaset yaparak devam ettiriyor. Oysa etnik, dinsel, mezhepsel, sınıfsal temeldeki sorunlar çözülebilir. TMMOB hak ve çıkar birliği yapan, mesleki sorunları ve genel olarak ülkede yaşanan sorunları demokratik toplumsal örgütlenmelerle çözmeye çalışan Türk, Kürt, Ermeni, Çerkez, Laz teknik elemanların örgütüdür.

Bu çeşitlilik üyelerimizin ekonomik ve sosyal statüsü için de geçerlidir. Üye profilimize bakıldığında; ekonomik düzey itibarıyla sistemle çatışan üyelerimiz de vardır, sisteme eklenen, sistemden çıkar sağlayan üyelerimiz de. Çok yüksek gelir grubunun içinde bulunan üyelerimiz de vardır, neredeyse asgari ücretle çalışan üyelerimiz de. Kamu kesiminde grevsiz-toplu iş sözleşmesiz çalışan üyelerimiz de vardır, işsiz üyelerimiz de.

Bu iki gösterge, Oda politikalarının hayata geçirilmesinin zorluğunu, inceliğini göstermektedir. Odalar tek başına mühendis ücretlerini kendisine dert eden örgütlenmeler değildir. İşsiz ya da yoksul meslektaşlarımızın yaşadığı sorunlar elbette bizler açısından yakıcıdır. Ama biz bir meslek örgütüyüz. Bir sendika gibi salt üyelerimizin hak ve çıkarları doğrultusunda Oda politikalarına yön vermeyiz. 300 bin üyeli meslek örgütü olmanın gereği, hak ve çıkarlarla birlikte, mesleğimizi etkileyen ulusal, bölgesel ve uluslararası gelişmeleri yakından takip etmek, bu konulara müdahil olmak, her biri ekonominin ana damarları arasında yer alan mesleki alanlarımızın üretim ilişkisi içindeki konumunu ve geleceğini dikkate almak durumundayız.

Değerli Meslektaşlarım,

Benden önceki değerli konuşmacılar, çeşitli konulara değindiler. Özellikle Adana İKK Sekreterimizin ve Birlik Başkanımızın konuşmalarını dikkatlice dinledim. Konuşmalardan örgütümüzün durumuna, hangi sorunlarla boğuştuğuna, örgütsel gelişmişliğimizin ne düzeyde bulunduğuna, gelişmelere hangi noktadan baktığına ve sorunlara hangi bakış açısıyla yaklaştığına, amaçlarına dair ipuçlarını yakalanabilir ve bu ya da başka bir zeminde tartışmalarımıza yön verebiliriz. Buradan ifade edilenler değerli görüşlerdir.

Her bir konuyu önemsiyorum. Panelimizden bütünlüklü bir sonuç çıkmasını murat ediyorum ve dolayısıyla bütünün bana göre eksik kalan kısmına değineceğim. TMMOB örgütlülüğünü, TMMOB'nin hedeflerini tartışmak önemlidir. Tartışmak ilerleticidir, geliştiricidir, yol göstericidir.

Aslında bardağın boş tarafını dile getirmeliyiz ağırlıkla. Böyle bir rahatlığa ve hoşgörüyeye sahip olmak gerektiğine inanıyorum. Çünkü bizlerin bardağın dolu tarafıyla ilgili methiyelere değil, boş tarafla ilgili sert eleştirilere ihtiyacımız var. Aksi halde bu tür toplantılardan beklediğimizi bulmamız mümkün değildir. Bu tür tartışmalar arınma,

hatalardan sıyrılma, doğruyu yapma niyetinin bilince çıktığı zeminler haline getirilmeli. Olması gerekenleri tartışmak, olanları sıralamaktan daha sonuç alıcı olacaktır. Sanıyorum ki konuşmacı olan bizlerin, siz değerli arkadaşlarımızın buna ihtiyacı var.

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

TMMOB mevcut düzenin ihtiyacına istinaden kurulmuş mesleki bir örgüttür. Teknik elemana duyulan ihtiyaçtır, TMMOB'yi ortaya çıkaran gerçekliktir. Teknik elemanların bir çatı altında bulunması, sistemin kendisine muhatap bulması açısından önemlidir. Ve TMMOB bu önemin zorunluluğu olarak doğmuştur.

TMMOB'yi tartışırken bu gerçekliği göz ardı etmememiz gerekiyor. Düzen açısından bunun böyle olduğu kesindir ama TMMOB süreci düzenin beklentilerine karşılık vermek bir yana bir süre sonra deyim yerindeyse düzenin sorgulayıcısı olmuştur. TMMOB ve bağlı Odalar ağırlıkla demokrat, ilerici insanların denetimine geçmiş, bu sayede gerçek kimliğine bürünme sürecine girmiştir.

Şu nokta açıktır ki; toplumsal yararı gözeten bir meslek örgütü ister istemez sistemle çatışacaktır. Çünkü bugün sistem içinde belirleyici nokta ya devletin kutsallığı ya da paranın mutlak hâkimiyetidir. Toplumsal yaşam bu iki unsura göre şekillenmektedir. İnsanın ihtiyaçları ve toplumsal yararı asli amaç edinen bir örgütün sistemle çatışması, sisteme muhalif olması bu açıdan kaçınılmazdır. TMMOB'un örgütsel yapısı bu kaçınılmazlığa göre şekillenmiş, politik hattı buna göre belirlenmiştir.

Değerli Konuklar,

Bildiğiniz gibi TMMOB 1954 yılında kurulmuştur. Süreç içinde zikzaklar, geri çekilmeler, inişler, çıkışlar, kadrosal açıdan ve siyasal anlamda kısmi değişiklikler yaşanmış ama TMMOB'nin ana hattı değişikliğe uğramamıştır. TMMOB kurulduğundan bu yana üç askeri darbe görmüş, örgütsel açıdan zayıf düştüğü dönemler olmuş, toplumsal meşruiyeti bilerek ve isteyerek zayıflatılmaya çalışılmış

ama bütün zor günleri atlatmasını, yürüyüşüne daha meşru, daha güçlü, daha bilinçli devam etmeyi bilmiştir.

TMMOB'nin bunu başarısındaki itici güç, toplumsallığıdır. TMMOB ilerici, demokrat kadroları TMMOB'nin ve bağlı Odaların toplumsal yararını öne çıkartmış, yürüyüş kolunu buna uygun tanzim etmiş ve bu oranda da meşrulaşmış, yürüyüşüne devam etmiştir.

TMMOB düzenin değil, toplumun ihtiyaçları için vardır; bu böyle olmalıdır. Bu yapılırken toplumsal yarar hangi noktalarda mücadeleyi zorunlu kılıyorsa, o noktaya üzerinde durulmuş, politik kulvar buna uygun oluşturulmuştur. Elbette TMMOB siyasal bir parti değildir. Programı siyasal parti programı değildir. Kadrolarının böyle bir donanımına sahip olmasını beklememek gerekir. TMMOB'yi adeta politik bir merkezmiş gibi algılayıp, beklentisini buna göre şekillendirenler, eleştirilerini bu noktadan yapanlar çıkmıştır ama bu sonucu değiştirmemiştir.

TMMOB toplumsal yararı ön planda tutan, insan hayatını kolaylaştırmayı asli iş sayan, meslektaşlarının ve mesleğin saygınlığını korumaya çalışan, yeni haklar elde etmek, kazanılmış hakları korumak için çaba harcayan bir örgüttür.

Yönetimlerinde demokrat, ilerici insanların olması TMMOB'nin devrimci bir örgüt olduğu anlamına gelmez. Böyle düşünmek yanılsamadır. TMMOB ile meslektaşlarımız ve genelde toplum ile ilgili şöyle bir formülasyon yapmak yerinde olacaktır. Toplumun teknik elemanlara ihtiyacı vardır ve Birliğimizin anlamı burada gizlidir.

TMMOB toplumsal ihtiyaçların bir kolaylaştırıcısıdır. Toplumsal hayat açısından tartışılmaz önemi olan teknik elemanların bilgi ve deneyimini bünyesinde toplayan, bunu örgütlü bir biçimde toplumun hizmetine sunan bir yapılanmadır. Şimdi toplumsal yarar açısından bir farklı noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum: Toplumsal yarara neleri dahil edebiliriz? Hangi sorunları gündeme almak

toplumsal yararı gözetmek anlamı taşır?

Toplumsal yarar ile ilgili vurgu yapmam gereken bir nokta da, bizlerin ürettiği, yarattığı değerlerin hangi amaçla kullanıldığıdır. Bizler üretiyoruz. Ama bizler uygulayıcı konumda bulunmuyoruz. Merkezi ya da yerel yönetimler bizlerin ürettiği projeleri uygulamakla yükümlüdür. Ama bilinir ki, projeler toplum yararına da uygulanabilir, kişisel çıkar için de.

TMMOB ve bağlı Odaların bu noktada, ürettiği değeri denetleme yükümlülüğü vardır ki, toplumsal yarar açısından bu konu önemlidir. Son mitingimiz bu denetim talebimizin farklı biçimde ifade edilmesinden başka bir şey değildir. “Mesleğimize sahip çıkıyoruz” demek, ‘ürettiğimiz değerlere sahip çıkıyoruz, üretimimizin toplum yararı için kullanılması noktasında ısrarcıyız’ demektir.

Sanıyorum ki, bu konu, bileşeni olduğumuz Emek Platformu açısından da önemlidir. Bizim Emek Platformu içindeki yerimizin farklı olduğu son dönemdeki duruşumuzla daha bir açığa çıkmıştır. Emek Platformu’ndan beklentimiz bizlerin mesleğimize, üretimimize sahip çıkarkenki ısrarın ne anlama geldiğini kavraması, örgütsel duruşuna buna göre yön vermesidir. Emek Platformu, muhalefet noktasında ısrarcı olmalı, üretiminin farkına varmalı ve sahip çıkmalıdır.

Bu konuyla bağlantılı olarak, eğer mitingimizi eylemlilik, etkinlikler bütünü çerçevesinde değerlendirecek olursak, eylem ve etkinliklerimizi asli amacımıza ulaşmaya bağlı ısrarcı, kararlı tavrımızın bir göstergesi gibi algılamalı ve ona uygun örgütlemeliyiz.

Şeyh Bedrettin’in güzel bir sözü vardır: “Eğer bu kitaplar insanlığın eşitliğine ve sefaletine bir çare değilse, ne işe yarar.” Bu sözü şöyle okumak durumundayız. Eylem ve etkinliklerimiz bir başka hayatın var olduğunu, olabileceğini kanıtlama şansı olarak görülmeli ve ona göre düzenlenmelidir. Örneğin kentleşme, orman arazileri, kıyılar üzerine sempozyum düzenliyoruz. Ama sonuçta

ne oluyor? Eğer bu sempozyumlarda ortaya çıkan sonuçlar, kentlerimizin yağmalanmasının, kıyılarımızın imara açılmasının nune geçebilecek bir ortak irade yaratmazsa, yapılması yolunda harcadığımız onca zamanın, enerjinin bir anlamı olabilir mi?

Değerli Konuklar,

Buğun neo liberal politikalar, başta tek tek ülkelerin halkları olmak üzere tüm emekçileri olumsuz yönde etkilemektedir. Uluslararası sermaye tüm dünyayı kendi ihtiyaçlarına göre şekillendirmek istemektedir. Tek tek girmeyeceğim ama özelleştirmelerle ayyuka çıkan, tüm sosyal devlet uygulamalarını tasfiye etmeye çalışan bir yaklaşımla karşı karşıyayız.

Eğitim sağlık barınma gibi temel haklar ortadan kaldırılmaya, alınır satılır meta haline getirilmeye çalışılıyor. Başta su olmak üzere doğal ürünler kapitalizmin kar hırsına kurban ediliyor. Silahlanma hızla artıyor, nükleer santraller, mobil santraller çoğalıyor ve doğal kaynaklar, yeşil, soluduğumuz hava yok ediliyor.

TMMOB bütün bu olumsuzluklarla mücadele etmektedir; etmelidir. Çünkü yukarda sıraladığımız olumsuzluklar bizzat toplumsal hayatımıza zarar vermektedir. Toplumsal yararımız bizi bu konuları politik hattımıza dahil etmemizi zorunlu kılmaktadır.

Birliğimizin demokrasi, insan hakları, örgütlenme örgütlülüğü konusunda gösterdiği hassasiyetin bizlerle ilintili noktalarını kolaylıkla sıralayabiliriz ama beraberinde bu konuların toplumsal hayatla da yakından ilgili olduğunu tespit edebiliriz.

Demokrasinin olmadığı, demokratik mekanizmaların işletilmediği, örgütlenme alışkanlığı olmadığı, örgütlenmenin bilakis c gibi algılatıldığı, meslek rgt, sendika yönetici ve üyelerinin suçlu ilan edildiği bir toplumda TMMOB gibi üyelerinin hak ve çıkarlarını korumakla yükümlü bir örgütün yaşaması, gelişmesi mümkün m?

Şu nokta ilginçtir: Sanıyorum ki dünya üzerinde TMMOB'ye benzer bir örgüt de yoktur. Yasayla kurulmuş, sınırları, gelirleri, yetkileri yasa koyucu tarafından belirlenmiş, kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü olarak tanımlanmış bir yapı demokratik özellikler taşımaktadır.

Değerli Arkadaşlar,

Söz buraya gelmişken kimi noktalar üzerinde durmak istiyorum.

TMMOB süreci göstermiştir ki; bir örgütü güçlü kılan mesleğin toplum nezdindeki öneminin yanı sıra, demokratik yapısıdır. Bu noktada, TMMOB zemininde hayat bulan demokratik yol ve yöntemlere vurgu yapmak, dikkat çekmek gerekmektedir. TMMOB demokratik öğeleri içinde barındıran, ülke sorunlarına duyarlı, mesleki alanımızın sorunlarıyla, ülke sorunlarını aynı potada eritmeyi başaran, başarmaya çalışan bir örgüttür. Mesleki sorunlar karşısında gösterilen hassasiyet, ülkemizde yaşanan sorunlara karşı da hassas olmasını meşrulaştırmakta, bu ikili görev estetik buluşmasını TMMOB zemininde sağlamaktadır.

Bu tarzın çok ince bir çizgiye oturduğunu hepimiz biliyoruz. Birinin diğerine göre ön plana çıkartılması, TMMOB'nin gücünü zayıflatacaktır. TMMOB geleneğinde demokratik yön belirleyici olmuştur. TMMOB, farklı görüş ve düşüncelerin özgürce ifade edildiği, farklılıkların yetkili kurullara yansıdığı, bunun önünde hiçbir engelin olmadığı, örgütsel varlığın daha da güçlenerek devamının sağlanmasıyla şekillenen hedefin ortak payda haline geldiği bir zemindir.

Değerli Konuklar

Unutmayalım ki nasıl bir örgütsel hayat sürüyorsanız politik söyleminiz de buna uygun şekillenmek durumundadır. Ya da bir başka deyişle; örgütünüzün gerçekliği neyse ona uygun bir söyleme sahip olmalısınız. Çizdiğimiz teorik çerçeveye, hazırladığımız programımızla gerçek hayat arasında uçurum bulunmaktadır.

Bu, bir yönüyle tüm demokratik kitle örgütlerinin, meslek odalarının, sendikaların en dikkat çekici handikabıdır. TMMOB bünyesinde bu handikabı aşma noktasında epey mesafe alındığını ancak yine de yeterli olmadığını söylemek durumundayım.

TMMOB demokratik ve eşitlikçi bir Türkiye istiyorsa, örgütsel hayatını buna uygun tanzim etmelidir.

İnandırıcı olmanın yolu buradan geçmektedir. TMMOB insanların tüm farklılıklarıyla eşit ve adil bir hayatın öznesi olacağı bir toplumsal düzen istiyorsa, TMMOB insanların kendisini özgür hissettiği, görüşlerini özgürce ifade edebileceği, farklılıkların zenginlik sayıldığı, barış ve kardeşliğin toplumsal mutabakat olarak görüldüğü bir Türkiye’de yaratmak istiyorsa, TMMOB vatandaşların seçimden seçime hatırlandığı, oy verdikten sonra unutulduğu, insanların hiçbir karar sürecine dahil edilmediği, nesne gibi görüldüğü bir sisteme itiraz ediyorsa, tekrar ediyorum, bu olumsuzlukların kısıntısının bile TMMOB çatısı altında bulunmasına izin vermemelidir.

Bugün TMMOB’nin birincil sorunlarından birisi de budur. Yani üyelerimizi örgütümüzün nesnesi değil, öznesi haline getirmek, üyelerimizden başlayarak yetkili kurullarda görevli arkadaşlarımızın birbirlerine, mesleğine ve giderek de örgütüne yabancılaşmasını önlemektir. Çünkü savunduklarımızın tam aksine bir hayatımız varsa bunun ilk ve çarpıcı sonucu yukarıda sıraladığım yabancılaşmadır.

Değerli Arkadaşlar,

Türkiye’deki örgütlenmelere baktığımızda şunu kolaylıkla görebiliriz: Örgütlenme anlayışımızda, demokratik mekanizmaların işletilmesinde pek çok kurumun ortak paydası diyebileceğimiz bir olumsuzluk yaşanmaktadır. Ne yazık ki kurumlarımız demokratik tarzdan uzaktır ve pek çok örgütte lider sultası olarak adlandıracağımız ilişki belirleyici olmaktadır. Partiler, sendikalar, meslek odaları, hatta kimi sivil toplum örgütlerinin başında yıllarca, hatta bir ömür boyu kalan yöneticiler vardır ve bu yöneticilerin

görevine son verecek girişimlerin önü şu ya da bu yöntemle kesilmektedir. Örgütler politik hattıyla anılır, tartışılır olmaktan ziyade lideriyle değerlendirilmektedir. Kurumla kişi arasındaki ilişki, politikanın bile üstüne çıkmakta, kurumun mevcut durumuyla birlikte geleceğini de etkilemektedir.

Bu, aslında demokrasinin az geliştiği, cılız olduğu toplumların ayırt edici özellikleri arasındadır. Toplumun demokratik refleksi ne kadar zayıfsa kurumlar o oranda antidemokratik işleyişin hâkimiyetine girer ki, ülkemizde olup biten bundan ibarettir. İşin dikkat çeken tarafı, bu demokrasi zaafı yalnızca belirli bir politik, kültürel kesimi değil, toplumun genelini özetlemektedir. Sosyal demokratlardan, sosyalistlere, liberallerden emek cephesine hemen her örgütlenmede aynı durumla karşılaşmaktadır.

Bu genel doğrudur; ama kimi istisnalardan söz etmeden geçmek de doğru olmayacaktır. Şimdi herkese sormak istiyorum. TMMOB'nin ya da bağlı Odalardan herhangi birisinin başkanıyla anıldığını iddia edebilir misiniz? Bu soruya verilecek yanıt, TMMOB'nin nasıl bir örgüt olduğunun anlaşılmasını sağlayacaktır ki, bu durum, bizler açısından son derece önemlidir. Önde olan, öne çıkan hep Birliğimizdir, Odalarımızdır.

Mehmet Soğancı Birlik Başkanımızdır. Gücünü Birliğimizden almakta, performansıyla Birliğimize güç katmaktadır. Kendi hanesine yazdırdığı tek şey, TMMOB'ye duyduğu inancı pekiştirmesi, demokrasi mücadelesinde olması gereken safta olma şansını yakalamasıdır. Mehmet Soğancı'nın TMMOB ile bir anıldığını, zaman zaman TMMOB'den daha öne çıktığını göremezsiniz. Çünkü TMMOB kişi örgütü değildir, kişilere bağlı hiç değildir. TMMOB kolektif bir anlayışla yönetilmektedir ki, kimi kısa süreli savrulmalar dışında tarihinin her döneminde bu böyle olmuştur. Mehmet Soğancı ya da diğer TMMOB başkanları buldukları noktayı hem hak etmişlerdir. Kolektif bir çalışmanın, bir

ekip çalışmasının temsilcisi, sözcüsü olmayı kabul ederek anlamlı bir görevi kabul etmişlerdir.

Değerli Arkadaşlar,

Örgütlülüğümüzle ilgili bir tespit daha sizinle paylaşmak istiyorum. TMMOB ve bağlı Odalarda yetkili kurullarla, üyeler arasında örgüte sahip çıkma, örgütümüzün mesleki ve politik hassasiyetleri paylaşma noktasında gözle görülür bir uçurum bulunmaktadır. Meslek örgütlerine has bir durumdur bu. Düşünecek olursak, üyelerimiz arasında homojenlik söz konusu değildir.

Açıkçası, kamuda ya da özel sektörde yoksulluk sınırının altında ücret alan üyelerimiz de vardır, ekonomik durumu son derece iyi olan üyelerimiz de. İşsiz üyelerimiz de vardır, iş konusunda seçici davranan üyelerimiz de. Politik açıdan bir araya gelmesi mümkün olmayan üye potansiyelimiz olduğunu söyleyebiliriz. Çok farklı ekonomik, sosyal, siyasal çevrelere ait olan insanlar meslek örgütü çatısı altında kolaylıkla bir araya gelmekte ama yetkili kurullarda yer almak niyeti herkesin ortak paydası olmadığı için mevcut farklılıklar sorun olarak görülmemektedir. Bu nokta önemlidir.

İkinci önemli nokta; yetkili kurullarda görevli arkadaşlarımızın böylesine değişik kesimlerden gelen üyelere seslenirken ortak bir dil tutturma sorumluluğuyla karşı karşıya olmasıdır.

Zor bir iştir ve bu şimdiye kadar yapılmaya, başarılmaya çalışılmıştır. Tam olarak başarıldığını söylemek ise zordur. TMMOB bu konuda hayli ilginç bir örnektir. TMMOB yetkili kurullarla üyeler arasındaki uçurumu, olumlu açıdan kapatmanın, üyeler arasında ortak paydalar oluşturmanın yol ve yöntemlerini bulmak zorundadır. Konuşmama başlarken verdiğim örnekte olduğu gibi, yabancıların çalışmasına verdiğimiz tepkiyi, yabancı düşmanlığına vardırırlar da vardır üyelerimiz arasında, tıpkı konuya kapitalizmin küreselleşmesi çerçevesinde yaklaşanlar olduğu gibi. TMMOB ve bağlı Odaların

yetkili kurullarında görevli arkadaşlara bu noktada görev düşmektedir.

Bunun adını koymak lazım. Bu ideolojik-politik mücadeledir. İdeolojik-politik yaklaşım sergilemeden, mesleki sorunlara bu çerçeveden bakmadan oluşturacağımız programlar, yaptığımız eylem ve etkinlikler ne yazık ki beklentilerimizi karşılayamayacaktır.

Değerli Konuklar, Sevgili Meslektaşlarım,

Aslında değindiğim konular bir bütünün parçalarıdır. Sorunlar ve yapmak istediklerimiz iç içe geçmiştir. Birini diğerinden ayırmak nasıl zorsa, birini ihmal ederek diğerini çözmeye çalışmak da o oranda zordur.

Sözlerime son verirken, yukarda değindiğim kimi noktalar çerçevesinde aydın olmanın, örgütümüzü aydın bir kimliğe kavuşturmanın, var olan olumluluğu sağlaştırmmanın gerekliliğini vurgulamak istiyorum.

TMMOB aydın, ilerici, muhalif mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütüdür. Toplumsal yararımızın da açığa çıktığı nokta burasıdır. Toplumsal yarar sağlamanın yolu toplumu aydınlatmaktan, toplumdaki duyarlılığı bilince çıkartmaktan geçmektedir. TMMOB'ye düşen, bizlerin mesleki alanına giren konularda aydınlanmacı bir rol üstlenmektir. Çünkü toplumumuzun, insanımızın buna ihtiyacı vardır.

Hepinize beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Şimdi söz sırası Ali Ekber Çakar'da. Kendisi Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreteri. Buyurun.

ALİ EKBER ÇAKAR (Makina Mühendisleri Odası Sekreteri)- Arkadaşlar merhaba.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına ve Oda Sekreteri sıfatıyla şahsım adına hepinize buraya katıldığınız için teşekkür ediyorum.

Bu söyleşiyi düzenleyen İl Koordinasyon Kurulu Sekreterimiz Hüseyin Beye teşekkür ediyorum. İki gün önce Ankara'da birlikte olduğumuz, bu saatlerde bizle birlikte olan sizlere teşekkür etmek istiyorum.

İsterseniz gelin birlikte ülkenin bir fotoğrafını çekelim ya da çekilen bir fotoğrafı okumaya çalışalım. Nasıl bir ülkedeyiz?

Sanayide yatırımlar durmuştur. Kalkınma ve planlamadan uzaklaşmıştır.

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması ile neredeyse bütün geleneksel kamu hizmeti alanları piyasalaştırılarak mühendislikten tıbbı, eğitimden bütün hizmet sektörlerine dek ülkemizin yabancı sermayenin istilasına açılmıştır.

Büyük kamu sanayi işletmeleri özelleştirilmektedir. Özelleştirmelerin ülke ekonomisi ve çalışanlar üzerindeki olumsuz ve işsizliği artırıcı etkileri görülmeye başlanmıştır.

Son yıllarda özellikle dışı bağımlılığın arttığı enerji sektöründeki yanlış sözleşmeler ve özelleştirmelerin kamu ekonomisi ve toplum nezdindeki etkileri yaşanmaya başlanmıştır.

Eğitim ve sağlığın ticari birer alan olarak örgütlenmesinde önemli adımlar atılmıştır.

Yerli enerji kaynakları dururken nükleer enerji santralleri yoluyla uluslararası nükleer lobinin eskimiş teknolojilerine

bağımlılık yoluyla ülke kaynaklarımızın sömürülmesine kapı aralanmıştır.

Kentsel mekânlar ile doğal-kültürel varlıkların rant alanları olarak yağması ivmelenmiştir.

Tarım arazilerinin yok edilmesi, genetik tohum ve gıdaların ülkemize sokulması ve yanlış tarım politikalarının çiftçimizi üretimden, tarlasından koparıp işsiz ve yoksul bırakması süreci başlamıştır.

Gümrük Birliği ve AB sürecinin ülkemiz ekonomisi aleyhine sonuçları birer birer görülmektedir.

Kıyı ve ormanlarımızın yağması artmıştır. Hazine arazilerinin talanında önemli adımlar atılmıştır.

Madenlerimizin özelleştirme yoluyla yağması yolun yarısındadır.

Doğa ve çevre ikliminin tahribi önemli boyutlara ulaşmıştır. Doğa olaylarının ihmal ve yanlışlarla toplumsal afetlere dönüşmesi neredeyse yazgı olarak anlaşılmaktadır.

Su kaynaklarımızın özel ellere devri süreci başlamıştır. Topraklarımızın yabancılara satılması kamuoyunun alıştığı bir konu olmuştur.

Değerli katılımcılar,

Yukarıdaki olgu ve süreçlerle birlikte biz mühendis, mimar ve şehir plancıları üzerinde doğrudan oyunlar da oynanmaktadır.

TMMOB yasasına yapılan gereksiz ve yanlış müdahaleler sürmektedir. Mühendislik disiplinlerinin kamu denetimindeki temel rollerinin reddedilmesi sürmektedir. Ücretli çalışan üyelerimiz ile emekli üyelerimizin sorunları sürmektedir. İşsiz üyelerimizin sorunları açıktır ve sürmektedir. Öğrenci üyelerimizin sorunları, öğretim üyelerimizin sorunları açıktır ve sürmektedir.

Biliyorsunuz, “Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu Tasarısı”nın yasalaşması sürecinde TMMOB ve meslek

disiplinlerimizin yasa kapsamına sokulmamasını başardık.

Şimdi, TMMOB tarihinin en kitlesel buluşması olan 14 Ekim TMMOB Mitingi'nin ana konularından biri olan "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun Tasarısı" bütün ciddiyetiyle ülkemizin ve bizlerin önündedir.

Değerli arkadaşlar,

Bütün bu sorunlar bizlerin mesleki ve toplumsal sorumluluklarımızın iç içe geçmiş olduğunu göstermektedir. TMMOB'nin olsun, biz bağlı odaların olsun kuruluş yasalarına baktığımızda, bir meslek örgütü olarak toplumsal sorumluluklarımızın ne kadar geniş bir alana yayıldığını görebiliyoruz. Şöyle ki: Ben kendi Odamdan hareketle örneklersem; 6235 sayılı TMMOB Kanununa tabi olan Odamız,

- Yurdun doğal kaynaklarının ülke ve toplum yararları doğrultusunda işletilmesini,
- Üretimin ve kalitenin arttırılmasını,
- Yurt sanayiinin ulusal çıkarlara uygun yönde gelişmesini sağlamak için teknik ve bilimsel çalışmalar yapmak ve bunları üyelerin veya sanayiinin yararına sunmak,
- Makina, endüstri, uçak, havacılık ve uzay mühendisliği hizmetleriyle ilgili her türlü araştırma, inceleme, proje ve raporların hazırlanmasını, uygulanmasını ve teknik uygulama sorumluluğunun uzman makina mühendisleri tarafından yapılmasını sağlamak,
- Hizmetlerin teknik kurallara uygunluğunu incelemek, denetlemek ve onaylamak;
- İş ve işçi güvenliği ve ergonomi, çevrenin korunması, enerjinin üretimi ve yönetimi, ölçüm ve test cihazlarının kalibrasyonu gibi sanayiye yönelik araştırma-geliştirme konularında teknik ve bilimsel araştırmalarda bulunmak,
- Meslek alanlarıyla ilgili her türlü standart, teknik

şartname ve tip sözleşmeleri hazırlamak, mesleğin gelişimini sağlamak amacıyla gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak önerilerde bulunmak,

- Meslekle ilgili öğretim yapan kuruluşlarla işbirliği yaparak ülkenin gereksinimini karşılayabilecek nitelik ve nicelikte mühendisin yetişmesine yardımcı olmak, görevleriyle donatılmıştır.

Sevgili Arkadaşlar,

Bu tanım ve görevlerden de anlaşılacağı üzere mesleğimizin toplumsal sorumlulukları oldukça fazladır. Meslek uygulama alanlarımız gerek tek tek bireylerin gerekse toplumun günlük yaşamının her noktasını doğrudan etkilemektedir. Toplumsal iş bölümü içerisinde mühendisler bilimin ve tekniğin temsilcileridir. Bu nedenle mühendisler ayrılmaz bir parçası oldukları toplumun refah ve mutluluğunu, sağlığını ve güvenliğini her şeyden üstün tutmak zorundadırlar. Mühendislik mesleğinin tanımına uygun olarak yerine getirilmesinin bizatihi kendisi toplumsal mücadele içerisinde ülke halkının yanında yer almakta eş anlamlıdır.

İnsanı, doğayı, çevreyi korumak, doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanmak ve sanayileşme doğrultusunda çaba göstermek aynı zamanda toplumsal mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Planlı bir sanayileşmenin gerçekleştirilememesi, dışa bağımlılık, doğal kaynaklarımızın, yeraltı ve yer üstü zenginliklerimizin emperyalist güçlerce sömürülmesi, halkımızın yoksul ve geri bırakılmasının, işsizliğin, gelir dağılımındaki adaletsizliğin de en büyük nedenidir. Mühendislerin ulusal sanayinin geliştirilmesi hedefi bu nedenle halkın çıkarları ile doğrudan örtüşmektedir.

Bu temel çerçevede 100 yılı aşkın bir örgütlenme pratiği olan ülkemiz mühendis ve mimarları emperyalizme ve tekelci burjuvaziye karşı halkımızın yanında yer almışlar, en azından sanayileşme ekseninde halkın yanında saf tutmuşlardır diyebilirim.

TMMOB'nin kurulduğu 1954 yılına kadarki mesleki kuruluşları iki temel alanda mücadele etmişlerdir.

- Bunlardan birincisi mühendislik ve mimarlık unvanının yasal bir statüye kavuşturulmasıdır.
- İkincisi ise ülkemiz mühendislerinin yabancı mühendislerle karşı hak ve hukuklarının korunması, ülkemizde yabancı mühendislerin ve mimarların çalışması önünde kısıtlamalar getirilmesidir.

TMMOB'nin kuruluşuyla birlikte mühendisler ve mimarlar toplum nezdinde varlıklarını kabul ettirmek, mesleki çıkarlarını korumak doğrultusunda çalışmalar yürütecek görev ve yetkileri kanunla belirlenmiş bir yapılanmaya ulaşmışlardır.

Ülkemiz mühendis ve mimarlarının yabancılarla karşı hak ve hukuklarının korunması mücadelesi ise günümüzde de sürdürülmektedir. TMMOB'nin kurulmasıyla birlikte kanunun 34. ve 35. maddelerinde yabancı mühendis ve mimar çalıştırılırken TMMOB'nin görüşünün alınması öngörülerek nisbi bir kazanım elde edilse de, bu konuda ülkemizin dışa bağımlı ekonomik politikalarından dolayı kalıcı çözümler elde edilememiştir.

Bildiğiniz gibi 1995 yılında ülkemizin imzaladığı GATS anlaşması ile 76 sektör yanı sıra mühendislik hizmetlerinin de serbest dolaşımına izin verilmiştir. Yine AB uyum süreci içerisinde ülkemiz teknik mevzuatı AB teknik mevzuatına uyumlu hale getirilirken ülkemizde gerekli mühendislik alt yapıları kurulmamıştır.

Mühendislerin tarihimiz boyunca üstlendiği rol ve mücadelenin aldığı seyir ülkemizde izlenen ekonomi politikaları ve bu politikalarla mühendislerle biçilen rol ve öneme göre değişiklik göstermiştir. Ancak tüm dönemlerde temel eksen sanayileşme ve kalkınma olgusu olmuştur.

Küresel sermayenin ve başını ABD'nin çektiği emperyalist yapılanmaların dünyayı sınırsız ve engelsiz bir sömürü

alanı haline getirdiği, ulus devletlerin kendi geleceğini planlama işlevlerinden arındırıldığı, sosyal devlet anlayışının tasfiye edildiği, ülkemizi İMF ve DB gibi uluslararası para kuruluşlarının yönetir hale geldiği bu dönemde TMMOB, yine emekçi halkın safında yer almıştır.

TMMOB ve Odaları;

- Özelleştirme adı altında kamusal varlıklarımızın, tesislerimizin, elden çıkarılmasına, tüm yer altı ve yerüstü zenginliklerimizin, sosyal hizmetlerin ulus ötesi sermayeye yeni rant alanları olarak açılmasına,
- Varlık nedenimiz olan ülke sanayisinin bitirilerek ranta dayalı ekonomi politikalarının yaşama geçirilmesine,
- Susurluk'ta hortlayan devlet-çete-mafya-siyaset ilişkilerine,
- Devletin yeniden yapılandırılması adı altında, küresel sermayenin direktifleri ile çıkarılan, bankacılık, endüstri bölgeleri, serbest bölgeler, doğrudan yabancı yatırımlar, hazine arazilerinin satışı, şeker, tütün, enerji, maden, kamu yönetimi vb. ülke sanayisini, tarımını, alt yapısını bitiren yıkım ve talan yasalarına,
- Tahkime, MAİ'ye, MİGA'ya
- Emperyalist savaş ve işgallere,
- Meslek alanlarımızı da saran işsizliğe, gelir bölüşümündeki adaletsizliğe,
- Meslek uygulama alanlarımızın daraltılmasına,

Kısacası mesleğimiz, halkımız ve ülkemiz aleyhine şekillenen tüm politikalara karşı emekçi halkımızın yanında yer almıştır.

TMMOB ve Odalar varlık nedenimiz olan mesleki çalışmalar yanı sıra, demokrasi mücadelesinde de üstüne düşeni yapmıştır. Ülke çapında oluşturulan Demokrasi Platformları, Özelleştirme Karşısı Platformlar, Emek Platformu ve savaş karşıtı platformları gibi oluşumlarda etkin görevler üstlenilmiştir.

TMMOB ve Odaların düzenlediği yüzlerce kongre, sempozyum ve kurultay ile TMMOB Demokrasi Kurultayı, Türkiye Demokrasi Kurultayı, Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı, Emek Programı Sempozyumu hep bu çerçeveye oturmaktadır.

“Emek Platformu” diye tanımladığımız bir platformla bu platformun bir bileşeni olarak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, bu platformun, Emek Platformunun lokomotifliğini yapıyorlar arkadaşlar, bunun açık ve net bir şeklide altını çizmek lazım, teslim etmek lazım. Eğer, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Emek Platformunun içerisinde olmasa, bugün Türkiye’de “Emek Platformu” adı altında bir oluşumun varlığından söz edemeyiz.

Bütün bunları topladığımız zaman, savaş karşıtı platformlar, özelleştirme karşıtı platformlar, bu platformları daha çoğaltmak mümkün, bütün bunlar, bu saydığım mesleki çalışmalar, meslek alanlarımızla ilgili yaptığımız çeşitli etkinlikler, demokrasi mücadelesi de bu mücadelenin argümanları olarak oluşturulan çeşitli platformda yer alışlarımızın hepsi, ama hepsi birbirinin alternatifi değil arkadaşlar; birbirini tamamlayan ve birbirini bütünleyen çalışmalardır. Peki, biz bu çalışmaları niçin yapıyoruz? Bu çalışmaları şunun için yapıyoruz: Bir birimin kurumsallaşmasını sağlamak zorundayız. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, özellikle altını çizerek söylüyorum, 1970’li yıllardan sonra izlenen politika sonucu artık kurumsallaşmasını tamamlamaya doğru giden ya da kurumsallaşma sürecini bazı odalarımızın yeni başlamış, ama bazı odalarımızın belli aşamaları katettiği bir süreci yaşıyor.

TMMOB ve Odalar meslek ve meslektaşların sorunlarının ülke sorunlarından kaynaklandığının bilincindedir. Bu sorunların çözümü halktan, emekten, bağımsızlıktan, üretimden, sanayileşmeden, bilim ve teknolojiyen, demokrasiden yana politikaların yaşam bulması ile mümkündür.

Bu hedefe ulaşmak, bu hedef doğrultusunda ülke yönetimi üzerinde baskı oluşturabilmek, bu hedef doğrultusunda kamuoyu oluşturmak için her şeyden önce Odalarıyla,

Şubeleriyle, İKK'larıyla daha güçlü bir TMMOB yaratmalı, çalışmalara daha aktif katkı koyulmalıdır. Ancak bu yaklaşımla mühendis ve mimarların mesleki ve toplumsal sorumlulukları yerine getirilebilecek, toplumsal mücadeleleri başarıya ulaştıracaktır.

Arkadaşlar; kurumsallaşmak da yetmiyor. Eğer, bir 14 Ekim gibi bir noktada, yağmurlu bir günde, Türkiye'nin dört bir tarafından mühendisler ve mimarlar ve şehir planacıları mesleğini, ülkesine, doğruluğuna sahip çıkmak için Ankara'da bir araya gelebiliyorlarsa ve 15-20 bin neyse kaç kişiye bir araya gelebiliyorsa, bu her birimizin yaptığı kitleselleşme çalışmalarının bir ürünüdür. Bunu böyle algılamak lazım. Yoksa insanları zorla bir yerden bir yere getiremezsiniz.

Biz Makina Mühendisleri Odası olarak kitleselleşmeye önem veriyoruz, kurumsallaşmaya önem veriyoruz. TMMOB'un bir birimi olduğumuz için söylüyorum. Dolayısıyla, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği de kurumsallaşmaya ve kitleselleşmeye önem veren bir örgüt yapısına sahiptir.

Bunlar yeter mi? Arkadaşlar, bütün bunların sonucu bulunduğumuz noktada taleplerimizi siyasallaştırmak zorundayız. Söylediğiniz her sözün, teneffüs ettiğiniz havanın, içtiğimiz suyun da niçin havayı teneffüs ettiğinizi, niçin suyu içtiğinizi, bulunduğunuz mekânda neden bulunduğunuzu anlatmak zorundasınız. Bunun birçok gerekçesi vardır. Dolayısıyla, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve ona bağlı olan birimlerin üzerine düşen sorumlulukları çok fazladır arkadaşlar.

İşimiz aslında bundan sonra başlıyor; işimiz bundan sonra çok daha zor. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni parçalamaya ve ortadan kaldırmaya yönelik olarak bundan sonra gelecek olan pek çok yasa var. Yabancıların çalışma izinlerinden tutun da, enerji piyasasına, enerji sektörüne yönelik olarak gelecek olan pek çok yasalar var. Bu yasalara bizim meslek alanlarımızı daraltan, çalışma alanlarımızı daraltacak ve varlık nedenlerimizi, varlığı-

mızı, mühendisliğimizi ortadan kaldıracak olan ve bizlere çalışma alanı bırakmayacak olan pek çok yasa geliyor.

Bu yasalarla ilgili olarak tabii ki diğer emek örgütleriyle ve diğer demokratik kitle örgütleriyle dayanışma içerisinde olacağız. Ama kendi bünyesine dayanmayan, kendi gücüne dayanmayan, çalışmasını ve mücadelesini örgütlü üyesinden ve örgütlü gücünden alamayan bir örgütün ayakta durması mümkün değildir. Dolayısıyla, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Makina Mühendisleri Odası bütün gücünü örgütlü üyesinden almaktadır, gücünü bu kaynaktan almaya devam edecektir.

Bugün Türkiye genelinde biz 70 bine ulaşan bir üyeye sahibiz. Tüm birimlerimizde işyeri temsilciliklerimiz vardır. Bu işyeri temsilciliklerimiz Oda-üye ilişkilerini sağlamak noktasında önemli işler ve görevler görmektedir. Tabii ki eleştirecek, eksik bıraktıklarımız var. Ama bu bir kanaldır, bu kanalı kullanmak ve işletmek zorundayız. Bazı yerlerde, bazı birimlerimizde bu eksikler varsa bunları tamamlamak zorundayız. Onu söylerken, biz bir aileyiz ve bu aile olarak burada aynı zamanda eksiklerimizi de ortaya koymak anlamında söylüyorum.

İlçe temsilcilikleri oluşur, örgütlenmenin birer aracıdır, bunları çalıştırmak durumundayız ve çalıştırıyoruz. Bunları düzenli yapmak zorundayız. Merkezi olarak gelen bilgileri çok güzel bir şekilde üyeye akışını sağlamak zorundayız. Üyeden gelecek olan talepleri ve eleştirileri yukarıya çok güzel bir şekilde aktarmak zorundayız. Bu kanalları doğru bir şekilde kullanamazsak, örgütlülükten, temsilciliklerle, işyeri temsilciliklerinden dem vuramayız, onlardan herhangi bir beklentimiz olmayabilir. Şubelerimizi dinamik ve canlı tutmak zorundayız. Eğer biz bunları dinamik ve canlı tutamazsak, bunlar sadece kâğıt üzerinde isim olarak kalan yapılara dönüşür.

Biliyorsunuz ki örgütlenme bir ihtiyacın ürünüdür. Eğer, siz bir şeye ihtiyaç duyuyorsanız örgütlenirsiniz. İletişim kurduğumuz üyelerimizle, doğru iletişim kurabilirsek, meslektaşlarımızla iletişimi kurabilirsek, sorunları on-

lara anlatabilirsek, aktarabilirsek ve onların sorunlarını doğru bir şekilde algılayabilir ve çözüm üretebilirsek, ben inanıyorum ki, örgütlenmememiz için hiç bir neden yoktur, dayanışmamamız için hiçbir neden yoktur. Bunun çok somut örneği, 8 Ekim 2005 tarihinde makina mühendisleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Makina Mühendisleri Odası 4-5 bin kişiyle alana gelirken, 14 Ekim 2006'da bugün 7000-7 500 kişi eğer alana geliyorsa, bu, çalışmanın bir ürünüdür.

Bunu yok saymamak lazım. Yönetici arkadaşlarımızı kutlamak lazım. Gerçekten zor koşullarda çalışıyorlar, işleri bir hayli zor, ama bu zorluğu başardıkları için ben Makina Mühendisleri Odası adına, Yönetim Kurulu Sekreteri sıfatıyla o arkadaşlarımıza ve burada bulunan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Konuşmamı burada tamamlamak istiyorum. Daha farklı bir noktadan bakmak istedim olaya. Umarım, sorunlarla biraz daha bu konuşmaları zenginleştirmiş oluruz. Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Son konuşmacımız Adnan Karakaya. Kendisi Mimarlar Odası Başkan Yardımcısı. Buyurun.

ERKAN KARAKAYA- İnsan bu tür panellerde son konuşmacı olunca, bazı konularda da tekrara düşmesi kaçınılmaz oluyor, o nedenle bende konuşmam içerisinde tekrara düştüğüm konular olur ise, sizlerden bunun için şimdiden özür dilemek isterim.

Bu gün burada ilk defa ben deplasmanda değilim, kendi yöremde konuşmacıyım. Bu nedenle de konuşmama hem panelist arkadaşlarıma, hem de salonda bizleri dinlemeye gelen konuya duyarlı tüm dostlarımıza hoş geldiniz diyorum. Salonda bizleri dinlemeye gelen arkadaşların hemen hemen yüzde 90'ın üstündeki bir kısmını birebir tanıyorum ve konumuza yaklaşımlarını da çok iyi biliyorum. Yani, mesleğin toplumsal sorunları ve meslek odalarının toplumsal sorumluluklarının ne noktada olduğunu iyi bilen

arkadaşlarımın yanında, şu an salonda bu konuda emek vermiş, bedel ödemiş insanları da görüyorum. O yüzden de böyle bir konuyu sizle tartışmaktan mutlu olduğumu önemle belirtmek isterim.

Değerli arkadaşlar; dünyamız 40 milyon yaşını çoktan geçti. Evrende bilinebilen üzerinde canlı yaşamın sürdürülebildiği de tek yer. Dünyamızın bu uzun sayılabilecek yaşı içerisinde hiçbir anlam ifade etmeyecek kadar kısa bir süre olan geçtiğimiz yüzyılın son çeyreğinde teknoloji ve bilimin gelişmesine paralel olarak insanoğlu denilen yaratık üstünde yaşadığımız dünyanın sürdürülebilirlik prensiplerini ve canlıların yaşam ortamını alt üstü etmiştir. Vahşi kapitalizmin sınırsız sahiplenme, ele geçirme ve yönetme hırsı tek kutuplu dünyamıza egemen olmuş, kendi kuralları dışında hiçbir kural ve kaide tanımadan, hızla yaşam alanlarını ve yaşam standartlarını güçlünün yararına değiştirmede bir sakınca görmemiştir.

Tek kutuplu dünya düzeni içerisinde ağır aksak demokratikleşme sürecini tamamlamaya çalışan ülkemizde kültürlü bir vatandaş olmak, eğitilmiş olmak, aydın olmak, bireylerin belirli kamusal duyarlılıkları ve sorumlulukları yüklenmeyi de beraberinde getireceklerdir. Ülkemizde yaşayan her kültürlü, eğitilmiş aydının temel insan haklarına, barışa ve demokrasiye saygılı bir yurttaş olmak, din, dil, ırk her türlü inanç, cinsiyet farkı gözetmeden bir yaşam ortamı yaratılması doğrultusunda mücadele etme sorumluluğu vardır.

Demokratik ülkelerde bireyler bu sorumluluklarını legal örgütlü yapılar içerisinde yer alarak, hayata geçirme mücadelesi verirler. Bu örgütlü mücadele platformları bazen siyasi partilerdir, bazen gönüllü sivil toplum örgütleridir, bazen de meslek odalarıdır. Ancak, bu bahsettiğim üç örgütlü yapı birbirinden temelde ayrılırlar.

Siyasi partilerde temel hedef iktidardır ve her şey bu politika üzerine kurgulanmıştır. Gönüllü sivil toplum örgütlerindeyse, temel hedef ve bu hedefe bağlı dünya görüşü tektir, gönüllülük esastır. Oysa meslek odaları bu saydıklarımın çok ayrı bir örgütlenme çatısıdır.

Burada üyenin yapısında bir homojenlik yoktur, yapı heterojendir. Gönüllü üyelik değil, zorunlu üyelik sistemi vardır. Yasalarla kurulmuştur, yönetmeliklerle idare edilirler, kısaca kamu kurumu statüsündedirler. Anayasanın yürütme bölümünde yer alırlar. Demokrasimizde meslek odalarıyla ilgili sorumluluklar ve yetkiler net olarak tanımlanmıştır. Üyelerin hak ve menfaatini korumak, beraberinde mesleğin kamu yararına inşasını sağlamak olarak özetleyebiliriz.

İşte bu özet görevden yola çıktığımızda, meslek örgütlerinin ülkemizdeki demokrasi mücadelesinde, temel insan hakları mücadelesinde, emekten yana tavır almalarının da doğal bir sorumluluk olduğu görülmektedir. Ancak, meslek odalarının bu mücadelede aktif rol almalarının doğru algılanabilmesinin püf noktası bu mücadelenin bir meslek üzerinde verilmesinin gerçeğinin göz ardı edilmemesidir. Yıllarca meslek odalarımızda doğru kurgulanamayan bu mücadele aksı, gün geldi bir kesim tarafından yönetimler günlük siyasi politikalarının kuyrukçuluğunu yapmak ve bir siyasi yapının uydusu olmakla suçlandı. Gün geldi, bu suçlamaya muhatap olanlar, diğerlerini meslekçi olmakla, mesleğin çıkarlarını ulusun ve toplumun çıkarlarının önüne koymakla suçladı.

Halbuki, gerçek şudur ki: Bunlar birbirleriyle çelişmeyen kavramlardır. Hiçbir zaman mesleğinin doğruları ve çıkarları, ülkenin doğruları ve çıkarlarıyla çatışmaz, aksine çakışırlar. Bunun yanında yine insanlar olaylara ve çevrelerine dünya görüşleriyle bakarlar ve yorumlarlar bu da yanlış bir şey değildir. Önemli olan bu iki konuda hassas dengenin korunmasıdır ki bu da meslek odalarında demokratik bir yönetim şekliyle mümkündür.

Ülkemizde iktidarı elinde tutan kesimlerce, iplerin hep elinde kalması uğruna meslek örgütleri yıllarca baskılanmış ve anti demokratik yasa maddeleriyle eli kolu bağlanarak, hareket kabiliyetleri yok edilmeye çalışılmıştır. Meslek odalarını ne kuşa, ne deveye benzetip, adeta devekuşuna çevirmişlerdir .

Dünyada pek çok ülkede ayrı ayrı örgütlenmiş olan, özlük hakların arandığı meslek sendikalarıyla, mesleğin icra kural

ve sorumluluklarını belirleyen meslek odaları ülkemizde tek çatı altında tanımlanmıştır. Bu konulara bir de kamu yararı eklenince, meslek odalarının üstlendiği yükün ağırlığı daha iyi anlaşılabilir.

Biz yöneticilere düşen bu fotoğrafı doğru görüp, doğru algılayarak, kararlar üretebilmektir. Ne önümüze sadece demokrasi gibi ulvi bir hedef koyup, diğer bütün çalışmalarını dışlayarak, “demokrasi olmadan, meslek mücadelesi verilmez” anlayışı gibi, sığ ve mücadele kaçkını bir anlayışın arkasına sığınmalı, ne de sırf dar meslekçi anlayışların kuyrukçuluğunu yaparak, toplumsal sorumluluklarımızdan kaçmalı. Gerçek meslek odası yöneticiliği ise, her iki sorumluluğun kamu yararı çerçevesinde birlikte yürümesiyle mümkündür. Gerisi anlamsız, kısır tartışmadan öte de bir şey değildir.

TMMOB ve kendi meslek odalarımıza gelince. TMMOB kurulduğu 1954 yılına baktığımızda, arkadaşlarımız ayırtılarıyla anlattı. Kuruluşunun ülkemizde bir değişim dönemine denk geldiğini görürüz. O yıllarda yine bu günlerde olduğu gibi, Avrupa’dan dikte edilerek alınan pek çok yasal düzenlemelerden biri olarak alınmış ve ülkemize uyarlanan bir yasayla kurulmuştur. Aradan geçen 52 yıllık sürede TMMOB ülkenin içerisinde bulunduğu şartlara göre ilkeli ve tutarlı politikalarını geliştirerek, müdahil olmuş. Bugüne kadar çürümüş bir sistemin bir parçası olmadan gelebilmiş, nadir örgütlenmelerden de birisidir.

Kamuoyu tarafından güvenilen ve görüşlerine değer verilen bir kurum niteliğine ulaşmıştır. Bu durum beraberinde TMMOB’ye ağır sorumluluklar yüklemektedir. Attığı her adım ve söylediği her söz bu sorumluluğun ağırlığını ifade etmelidir bu da her zaman kolay olmamaktadır. Zaman zaman yöneticilerimiz bu uğurda bedel ödemek zorunda da kalmışlardır.

Değerli arkadaşlar; konu hakkında söyleyeceklerim şimdilik bu kadar. Eğer, sorularınızla açıklamamı veya açmamı istediğiniz konular olursa da, bildiğim kadarı ile sorularınızı yanıtlamaktan da mutlu olurum, beni dinlediğiniz içinde herkese teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Arkadaşlar; konuşmacıların söyleyecekleri şimdilik bu kadar. Şimdi söz sırası salondan katkı koymak isteyenlerde. Konuşmacılara sorularınızı yazılı olarak da iletebilirsiniz. Adnan Gümüş sormuş: “Mühendis ve mimarlık giderek ücretli hale geliyor, örgütlenme modeli böyle bir süreçte nasıl olmalı, sendikalarla ilişkiler ve sendikalaşma süreci nasıl değerlendirilebilir? Mühendis mimar işçileşmesini nasıl görüyorsunuz, teşekkürler?” Bunu konuşmacı arkadaşlarımız cevaplandıracağız. Evet, arkadaşlar salondan söz almak isteyen var mı? Buyurun.

MUSA KİPEL- Şimdi, Sayın Başkanım; biliyorsunuz 14 Ekimde hizmetlerin serbest dolaşım olayıydı. İki yıl önce bizim Odamızda yaptığımız panelde, bayındırlık yetkilisi bir bayanın, “biz TMMOB’den bazı raporlar istiyoruz, ama bir türlü elimize geçmedi” şeklindeydi. Yani, biz dedik ki, “bunlara kısıt koyma, kısıt koyma şansımız var” dedi, biliyor musunuz? Yani, bizim böyle bir rapor verdik mi kısıt koymak için, şu şu mühendislere ülkemizde gereklilik yoktur, biz kendi elemanlarımızla bu hizmetleri yapabiliriz şeklinde, böyle bir kısıt koymak için Dünya Ticaret Örgütü Müsteşarlığına hükümet kanalıyla böyle bir teklifimiz, bir raporumuz oldu.

OTURUM BAŞKANI- Bir soru daha geldi. İrfan Başaran arkadaş. “AB alacağını aldı, neden bizi içine alsın, sorumluluk alsın, bu bir çelişki değil mi, hükümet ne yapmaya çalışıyor, gaflet mi, delalet mi, hıyanet mi?” diye sormuş. Başka söz almak isteyen var mı?

AHMET SARI (Elektrik Mühendisleri Odası)- Öncelikli olarak TMMOB İl Koordinasyon Kurulu arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Gösterdikleri duyarlılık ve çalışma dinamiklerinden dolayı.

Bilindiği üzere, Adana gelişmelerin çok önemli olduğu ve duyarlı olduğu bir kentimiz. Şehrimizde çok önemli sorunların iç içe yaşandığı bir süreç. Yarın, süreci çok farklı bir şekilde birazcık konuşmak istiyorum. “Hasan Balıkçı

Anma Etkinlikleri” nin de başlangıcı ve TMMOB, İKK’yle entegre olması da doğru bir olay. Burada forum şeklinde olması da bence çok önemli, çünkü amaç sadece panelistlerin konuşması ve karşıdakilerin de onlara cevap ve yazılı bir soru sorması değil. Bence en önemli şey, paylaşmayı, beraber davranmayı, beraber yönetmeyi, beraber üretmeyi çok iyi mühendis mantığıyla, mühendis tekniğiyle çok iyi bir şekilde hesaplamalı ve uygulamalıyız.

Bugün kentimizde özellikle projelerin vizeleri kaldırılmış durumda ve buna uygun olarak da yönetmelikte madde olarak da belirtilmiş durumda. Büyükşehir Belediyesi tarafından tüm mühendislik ve mimarlık ve şehir plancılığı uygulamalarında “meslek odasının vizesi yapılmayacaktır” diye de bir madde konulmuş durumda.

Konumuz “Ülkemizde Meslek Örgütlerinin Toplumsal Sorumlulukları” bu toplumsal sorumluluklar denilince, yaşadığımız mekânın, yaşadığımız bölgenin tüm detayları şubeler nezdinde ülkeye yönelik bir şekilde harekete geçirilmelidir. Burada, Büyükşehir Belediye Başkanlığı çıkıyor, hiçbir mesnedi olmadan kentimizdeki tüm projelerin meslek odalarının denetiminden çıkartarak, mesleki uygulamaları ve meslektaşların imzalarının doğru atılıp, atılmadığını bile sorgulanmadan böyle bir uygulama yaptırtıyor ve buna karşılık tabii ki odalarımız çeşitli birimlerle davalar açıyor, davaların ne olup, ne olmayacağını üç aşağı, beş yukarı hepiniz tahmin bekliyoruz. Ama bir şey var ki, biz özellikle mühendisler olarak bu konuda her alanda ve bunu yapan, bu uygulamayı yapan da bir inşaat mühendisi olmasına rağmen, şehrimizin yıllarca bu şekilde, bu kadar olumsuz şekilde yönetmesine rağmen, bu yapıyı, bir daha seçilmelerine engel olamayacak bir birlikteliği sağlayalım.

Öncelikli olarak çevremizin bir metro sorunu yaşandığı, hâlâ yaşanıyor. “200 milyon dolarlık ödeneği var” deniliyor. Ne olacağı belli değil ve Adana’ya verdiğiniz zararın da, Türkiye’ye verdiği zararın da boyutları hâlâ çıkarılmış değil. İki gün önce bir tabela gördüm, köprülere bir tabela

asılmış, o köprü yıkılıp, yeniden yapılacaktı. Hep böyle söylüyorum, kendi enerji hatlarımızla ilgili bölgemizde yaklaşık 2500 megavat civarında hidrolik potansiyel var ve bunlar özel şirketlere suların bedava verilmesi gibi çok spekülâtif bir şekilde sessizce bir tanesi şu an devreye alınmış, diğerleri de hızla hidrolik santrallerin ciddi bir şekilde özelleştirilme süreci yaşanmakta ve buna karşı maalesef Türkiye’de çok daha kaynaklarımızın kullanılması, özelleştirme, yoksullaştırma ve yolsuzlaştırma boyutlarının da çok hızlı bir şekilde yapılmasına rağmen, toplumsal dinamiklerimiz ve duyarlılığımız, birazcık bana göre daha aktifleşmesi gerekir ve yerelden ulusala kadarki alanlarda her yaşanan olumsuzluğu, yolsuzluğu, yoksulluğu, özelleştirmeyi, soygunları ve talanları kendi dinamiklerimizle, medyasıyla, diğer tüm sivil toplum örgütleriyle, demokratik kitle örgütleriyle uygulamalıyız, yaşamalıyız, yaşatmalıyız. Her fırsatta da bunları haykırabilmeliyiz, yani yaşamımızın her alanında bunları söyleyebilmeliyiz. Bu anlamda emek veren tüm arkadaşlarımızın çabalarına, yanında destek vermemiz diye düşünüyorum.

Gerçekten ülkemizde ve bölgemizde bildiğimizden çok daha büyük sorunlar var. Emek örgütlenmesi, demokratik kitle örgütlenmeleri bu anlamda çok önemli işler görüyor. Hiçbir zaman emek örgütlenmesindeki kimse kendi durumunda, siyasal yaşamında ve demokratik sürecinde ray değiştirmemeli. Aynı devamında diri, kendi özgün yapısı nasıl anlıyorsa öyle devam edebilmeli. Çünkü, gücünün geçmişinden bu yana o yapı/ı içerisindeki verdiği mücadelelerle koyabilir. Meslek odalarının ve demokratik kitle örgütlerinin üyeleri ve yöneticileri, çünkü bugüne kadar gelmiş yapıyı o hale getirebilecek olanlar da yine daha sonraki süreçte de, tarihsel bir sürecin içerisinde yapabilecek olanlar bu yöneticilerdir.

Bu anlamda da, TMMOB’un bugünkü haline getirip, yarın daha iyi boyutlara getirebilecek özverili tüm arkadaşlarımıza ben teşekkür ediyorum. Hiçbir kimseye soru sormuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Başka söz almak isteyen var mı?

HAYDAR YÜKSEK- İl Koordinasyon Kurulunun bugün düzenlediği etkinlikten dolayı teşekkür ediyorum.

Sayın TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı'ya bir soru yöneltmek istiyorum. Biliyorsunuz, son cumartesi günü yapılan mitingle ilgili biz daha önce bir sürü mitinge katıldık. Bu son mitinge katılamadım, ama bunu yalnız Ankara'ya giden ve bunu takip eden arkadaşlardan öğrendim. Fakat, pazar günü aldığım gazetelerden bu konuyla ilgili, mitingle ilgili, daha önceki mitinglerle ilgili takip ettiğim bir şey vardı. Yazılı basında ve de görsel basında, televizyonlardan tabii bahsediyorum. Hiçbir şekilde bu mitingle ilgili düzenli ve doyurucu bir yazı ve söyleşi yapılmadı, yani TMMOB'un buna gücü yetmiyor mu acaba, bu konuyu açar mısınız?

OTURUM BAŞKANI- Başka söz almak isteyen var mı? Yazılı gelen soruları da ilgili konuşmacıya ilettim. Şimdi arkadaşlarıma gene sırası ile söz vereceğim.

KEMAL ULUSALER- Bir iki soru var, onlar üzerinden bir şey söyleyeyim. Öncelikle burada da değindim, gerek meslek odası olarak TMMOB mühendisler, mimarlar, şehir plancıları, tabipler, buna muhasebeciler müşavirler, hatta avukatlar hepsi farklı örgütlenmeler içerisinde, ama hiçbirinde bir homojen yapı yok. Bizim örgütlülüğümüz içerisinde de çeşitli işveren kesimleri olduğu gibi, farklı alanlarda çalışan yapılanmalar da var, farklı noktalarda çalışanlar da var. Aynı şekilde avukatlar ve tabipler de, şimdi tabip hem Tabipler Odasında üye olayı, aynı zamanda örneğin kamu alanında çalışmasına SES üyesi de olabiliyor.

Sendikal çalışma, alanına yönelik pek çok soru "Mühendisler mimarlar giderek ücretli hale geliyor, örgütlenme modeli böyle bir süreçte nasıl olmalı, sendikalarla ilişkiler" gibi pek çok soru vardı, ona değineceğim. Şimdi, burada TMMOB ve bağlı odaları bütün genel kurulların sonuç

bildirgelerine baktığımızda, sendikal örgütlenmeyi ön planda tutar. Grevli toplu sözleşme ve sendikal hak konusunda kamu alanında çalışanlar içinde bunu vurgular, bu vurguyu da yapar.

Sözünü ettiğim daha önceden mimarların, mühendislerin yaptıkları işe sistem gereği ya da yeni dünya düzeninin geldiği nokta gereği, teknoloji, dijital yapılanma, parçalı yapılanma, esnek üretime geçiş, bütün bunlar mühendisi de o parçalı yapı içerisinde vuruyor. Dolayısıyla, mühendis ve mimar parçalı yapı içerisinde de yaptığı işe yabancılaşıyor

Bu noktada da, kendi odasında, kendi meslek örgütünde yarasından gelen işlevleri yerine getirirken, diğer taraftan da özlük hakları için sadece ücretli sendikacılık değil, bunun dışına da taşarak, sendikasında da görevini yerine getirmesi lazım; yani iki tip çalışma içerisinde, hatta daha fazla çalışma içerisinde bulunması lazım gelir diye bitireceğim.

Bir başka soru da Avrupa Birliğine ilişkindi. Zaten GATS, yani hizmet anlaşmaları, başından sakat bir anlaşma. Tahkim, MAI, MIGA hep dışarıdan şşlenmiş anlaşmalar ve Avrupa Birliğinin kendi çerçevesindeki örgütlenmesine bizleri entegre etmesinin bir parçası. Bunu hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla, burada söylenecek gaflet mi, delalet mi, hıyanet mi, , siyasi karar vericiler için bir noktada hepsini kapsıyor. Çünkü, onların kendi adlarına bir siyasi karar verme noktasında değıller artık. Siyasi olarak bağımsızlıklarını bir anlamda yitirmiş vaziyetler.

Avrupa Birliği noktasında bize uygulanmaya çalışılan böylesi entegrasyondur, Anadolu'da bir laf vardır "Tilki vaaz veriyorsa, kazlarına dikkat edeceksin" diye. Bizim yapmamız gereken de kendi çıkarlarımıza, kendi yapımıza dikkat etmek ve bu müzakere süreçlerini, mücadele süreçlerine çevirmek olmalıdır. Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Biz teşekkür ediyoruz.

AHMET GÖKSOY- Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar; ünlü bir söz vardır: “Bir insanın kafasındaki düşünceyi oluşturan şey, o insanın içerisinde bulunduğu maddi veya sosyal yaşam koşullarıdır.” Sorulardan bir Oda yöneticisi olarak algıladığım şu: Biz TMMOB olarak, TMMOB’ye bağlı Odalar olarak düşüncemizi, duruşumuzu belirleyen önemli etkenlerden birisi de yasayla belirlenen mali kaynaklarımızdır. Yani, bir kere işin bu tarafını çok önemsememiz lazım. Bize herhangi bir sermaye grubu para aktarmıyor, yasanın belirlediği noktalar dışından maddi bir gelir akışımız yok. Bize Hazine para aktarmıyor. Bizim, meslektaşlarımızın mütevazı çalışmaları ve bunların mesleki faaliyetlerinden kaynaklı gelirimiz var. TMMOB’nin belki de bu güne kadarki dik duruşu, maddi kaynaklarının nereden geldiği ve nereye bağlı olduğuyla ilgilidir. Birincisi bu, bunu bir kere teslim edelim.

İkincisi; sistem, gerçeklerle ilgili olarak maniple yapmakta, özellikle küreselleşme sürecinde görüldüğü gibi ideolojik-politik hegemonya kurmak istemektedir. Medya bu iş için biçilmiş kaftandır. Medya sermayenin medyasıdır. Güçlü olan, onlarca gazete, radyo, televizyona sahip olan sermaye gruplarıdır. Şimdi kalkıp TMMOB gibi muhalif bir örgütü sayfalarına,

Ekranlarına konuk ederler mi? Ulusal, uluslararası sermayenin hak ve çıkarları neyi işaret ediyor, medya topluma o konuyu pompalamaktadır. Sinan Aygün her gün televizyonlar da boy gösterir ama Soğancı o oranda yer alamaz. Aslında Soğancı’nın, TMMOB’nin basında gereği kadar yer alamaması, haklılığımızı, doğruluğumuzu gösterir, muhalifliğimizin kanıtıdır. Siz olsanız, TMMOB’ye yer verir misiniz?

Konuşmamı burada bitiriyorum, teşekkür ederim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Biz teşekkür ediyoruz.

ALİ EKBER ÇAKAR- Ben eski bir sendika kurucu üyesi ve yöneticisi olarak bu birinci soruya cevap vermek istiyorum: Biliyorsunuz, mühendislerin ilk örgütlenmeleri dönemlerde 1970’li yıllarda, 70’li yıllara gelirken tek sendika altında, daha sonra da kurulmuş olan bu TÜLED aracılığıyla tüm teknik elemanların örgütlenmesi gündeme gelmişti. Meslek sendikacılığı, ayrı bir örgütlenme, sendikaların içerisinde değil, ayrı bir meslek sendikacılığı adı altında ve örgütlenmeyi hedefliyorlardı, sendikalaşma noktasında.

Değerli arkadaşlar; uluslararası sermayenin temel özelliklerinden birisi, böl ve parçala ve yönet. Siz eğer talepleriniz bir de ayrıysa ve hedef düşman da belliyse, bu hedef düşman noktasında bölünmek ve parçalanmak yerine ve dar alanda bir araya gelmek yerine, geniş bir cepheyi oluşturmak zorundasınız. Yani, sermayenin o birleşik cephesine karşı geniş bir emek cephesini yaratmak durumundasınız. Bunun temel koşullarından birisi de, meslek sendikacılığı yerine, işkolu sendikacılığı, hatta işkolu sendikacılığının ötesinden de bölgesel sendikacılık diye tanımlanan bugün dünyada bu emperyalizme karşı, uluslararası sermayeye karşı, sermayenin birleşik cephesine karşı geniş bir emek cephesinin yaratılması noktasında, “bölgesel sendikacılık” diye tanımlanan bir sendikacılık artık yavaş yavaş gündeme gelmeye başladı.

Bırakın meslek sendikacılığını, bırakın işkolu sendikacılığını, çünkü emekçilerin sermayeden zarar gören kesimlerin ortak mücadelesini mutlaka ortaklaştırmak gerekiyor. Bunun temel koşullarından birisi de, dediğim gibi meslek sendikacılığı değil, işkolu sendikacılığı, hatta bölgesel sendikacılıktı. Bu anlamıyla, isterseniz özel sektörde çalışın, isterseniz kamuda çalışın, isterseniz kendi adınıza çalışın, isterseniz emekli olun. Mutlaka ve mutlaka örgütlü bir yapının içerisinde yer almak zorundasınız. Örgütlü yapının içerisinde yer almadığınız sürece sorunlarınızı bireysel olarak gündeme getirmişsiniz, çözdüğünüz sorun sadece bireysel bir sorun olmaktan öteye geçmez. O bireysel sorunu ancak bireysel noktada olabildiğince o kadarını

çözebilirsiniz. Bunun için bugün amuda ya da değişik özel sektörden emekli olan arkadaşlarımızın emekli sendikaları şu anda DİSK'e bağlı Emek-Sen diye tanımladığımız ve emeklilerin oluşturduğu bir sendikalaşma süreci var. Tüm emekli olan arkadaşlarımızı, özel sektörde ya da kamuda çalışmış olsun, emekli olan arkadaşları, yani emekli olan arkadaşları Emek-Sen'e davet ediyoruz, orada örgütlenmeye çağırıyorum. Örgütlenmedikten sonra arkadaşlar, mücadeleyi başarıya ulaştırmamızın mümkün olamayacağına söylüyorum.

Bir başka önemli nokta, biraz önce Kemal arkadaşımız da aslında söyledi. Yabancıların çalışma izinleri bu GATS anlaşmaları süreciyle gelen, mühendislik alanları da dahil olmak üzere, tüm alanların ticarileştirilmesini hedefliyor. Maalesef, bizim ülkemizde, bizi yöneten beyefendiler zamanında bu maddelere, bu anlaşmalara imza koyarlarken, birtakım ülkeler kendi koşullarını da dikkate alarak, birtakım çekinceler koymuş olmalarına rağmen, ama maalesef bizim ülkemizin yöneticileri de buna imza atanlar hiçbir koşul ileri sürmemişler. Dolayısıyla, biraz önce saydığım suyun da ticarileşmesi, eğitimin ticarileşmesi, sağlığın ticarileşmesi, şu anda mühendislerin çalışma izinlerinin ortadan kaldırılması, yani bizim mülteci konumuna düşülmemiz, daha açık bir ifadeyle bütün bunlar bizim hep saydığımız GATS anlaşmalarının birer ürünü.

Biraz önce Kemal arkadaşımız söyledi. Bu müzakere süreçlerini, bizim mücadele sürecine çevirmemiz gerekiyor. Bunun temel koşulu da yine örgütlenmekten geçiyor. Bütün bunları yapabilmenin güçlü bir TMMOB yaratacaksa, toplumsal sorumluluklarımızı dile getirmek için mücadele edeceksek ve güçlü odaları yaratacaksak, biraz sonra söyleyeceğim şu noktalarda bir araya gelmemiz lazım ve mücadele etmemiz gerekiyor.

Bunlardan birincisi; özelleştirme adı altında kamusal varlıklarımızın, tesislerimizin elden çıkartılmasına, tüm yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin sosyal hizmetlerin ulus ötesi sermayeye yeni rant alanı olarak açılmasına,

varlık nedeni de olan ülke sanayisinin bitirilerek, ranta dayalı ekonomik politikalarının yaşama geçirilmesine. Susurluk'ta hortlayan devlet-çete-mafya-siyaset ilişkilerine, devletin yeniden yapılandırılması adı altında küresel sermayenin direktiflerinde çıkartılan bankacılık, endüstri bölgeleri, serbest bölgeler, doğrudan yabancı yatırımlar, Hazine arazilerinin satışı, tütün, şeker, maden, kamu yönetimi ve benzeri. Ülke sanayisinin tarımını, altyapısını bitiren yıkım ve talan yasalarına, tahkim, MAI'ye, MIGA'ya, emperyalist savaş ve işgallere, meslek alanlarımızı saran işsizliğe, gelir bölüşüründeki adaletsizliğe, meslek uygulama alanlarımızın daraltılmasına, kısaca mesleğimiz, halkımız ve ülkemiz aleyhine şekillenen tüm politikalara karşı örgütlenelim, birlikte mücadele edelim. Birlikte mücadele etmek güçlü bir TMMOB, güçlü bir TMMOB güçlü Oda, güçlü odalar güçlü şubeler, güçlü şubeler güçlü ilçe temsilcilikleri, güçlü il ilçe temsilcilikleri, güçlü işyeri temsilciliklerine diyorum.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Biz teşekkür ediyoruz.

ERKAN KARAKAYA- Aslında bugün burada konuştuğumuz tüm konular daha önce Adana da değişik ortamlarda salondaki arkadaşlarla aramızda tartıştığımız konulardı. Burada bunu fark ettim, bütün soruların diğer panelistlere gelmesi birazda bundan diye düşünüyorum. Bu arada Ali Olgun arkadaşımız bana bir soru sormuştu, ona kısada olsa bir cevap vermek isterim: "Adana'da TMMOB'ye bağlı oda birimleri toplumsal sorumluluklarını ne ölçüde yerine getiriyor, ne gibi eksiklikleri vardır?" demiş.

Aslında, konuşmamın başında da belirttiğim gibi, buradaki arkadaşların hemen hemen hepsi birbirimiziz, sonunda ya eski yönetici, ya yeni yönetici ya da yönetim kurullarına direkt destek olan arkadaşlar.

Arkadaşlar; Adana'ya baktığımızda genel anlamda faaliyet gösteren mevcut meslek odalarını bir tarafa bırakalım,

biz burada TMMOB'a bağılı odalardan bahsedelim, çünkü konumuzun temeli bizim odalarımız. TMMOB'a bağılı odalarda yerele baktığımızda hakikaten son yıllarda bir deformasyondan söz edebiliriz. Aslında Adana daki TMMOB ye bağılı odalar olarak bunu kabul etmemiz lazım. Ancak bu saptamamda her olay için geçerli değil, ben Adana daki meslek odalarımıza şöyle biraz dışarıdan baktığımda. Bazı odalarımızın hakikaten yapmaları gerekenleri ve üzerilerine düşen sorumluluklarını yerine getirme noktasında doğru zamanda, doğru çıkışları yapamadıklarını görüyorum. Bazı konulardaki eksikliklerimizi Adana da örgütlü mevcut odalarımız ile birlikte tartışarak bir çözüm önerisi geliştirmemiz şart diye düşünüyorum. Aksi takdirde, kamu oyu önünde güvenilirliğimiz zaafa uğruyor. Bir tarafımız eksik kalıyor. Bu görüntümüz ile de kentte hiç hak etmediğimiz durumlara düşebiliyoruz. Bu kentin her noktasında mesleklerimizle ilgili pek çok konuda özveriyle emek verdiğimiz halde, yanlış anlaşılmalara ve yanlış yorumlanmalara neden olabiliyoruz.

Bu gün bile buradan salona baktığımda, TMMOB ye bağılı Adana'da örgütlü 14 oda olmasına karşın, salonda 3-5 odanın, ki bunlarda masadaki panelist arkadaşların odaları, diğer odalara baktığımızda ise birkaç odadan daha arkadaş ya var ya yok. Hakikaten, yöredeki meslek odalarımız aynı performansta değiller. Aslında bunu beklemek biraz haksızlık olur, ama hiç değilse toplumsal sorumluluklarımız noktasında, o arkadaşlarımızın da gerekli duyarlılığı göstermelerini beklemek bizim en doğal hakkımız diye düşünüyorum.

Bilmiyorum, herhalde Ali Bey benden biraz daha ayrıntılı bir konuşma bekliyordu ama ben şimdilik burada keseyim. Teşekkür ederim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Biz teşekkür ediyoruz.

Kapitalist küreselleşmeye uyumlaştırma sürecinde, neo liberal politikalar gereği, kamunun küçültülmesi adı altında yürütülen tırnak içi reformlar, özelleştirmeler, işsizlik, yoksulluk sürüyor, sürecek. Uyumlaştırmalar dünyayı savaş ve

işgaller ortamına sürüklüyor, sürükleyecek. Evrenin efendisi ABD, İncirlik'te hemen burnumuzun dibinde acayip işler döndürüyor. En çok IMF'ci olan AKP iktidarı, IMF programlarının uygulanmasının en çalışkan hükümeti AKP uyumlaştırma yasalarının hayata geçirilmesinde inanılmaz başarılı.

Biz bunlara karşı duracağız. Bir meslek örgütü sorumluluğu bunu gerektiriyor. Toplumsal sorumluluklarımız bu noktada olacak. Kapitalist küreselleşmenin ideolojik saldırı ve saldırganlıklarına karşı bir ideolojik duruşu mutlaka gerçekleştirmemiz gerekiyor.

“Başka bir Türkiye mümkün, başka bir dünya mümkün, başka bir yaşam mümkün.” sözünü belki çok sık söylememiz gerekiyor. Kapitalist küreselleşmenin ideolojik baskısını kırmanın gerekliliği çok ortada. Meslek örgütü yöneticileri olarak bizler meslek alanlarımız üzerinden aydınlık bir Türkiye için doğruları, gerçekleri söyleyeceğiz.

Ormanların yağma yasalarına karşı çıkacağız. Kıyı yağmasına tepki koyacağız. İstanbul'da Haydarpaşa, Galataport. Ankara'da Kuşulu Park, Antalya Lara Parkı parçacı projelerine onlar kentsel dönüşüm diyecek, biz de sermayenin ağzının suyu akıyor diyeceğiz. Bunları söylemek lazım. Yani, onların sözlerinin her birine cevap vermek lazım. Eğer, Adana'da bir kent kıyımı işleniyorsa ve gerçekten Adana'nın geleceği karartılıyorsa, burada ses çıkarmak lazım. Ses çıkarmayan oda yöneticileri, şube yöneticileri halka ve tarihe karşı sorumludurlar. Yapı denetimi konusunda yanlış varsa ve bir depremde onlarca insanımızı kaybedeceksek ve yapı denetimsizliğinin bu haliyle gitmesine karşı çıkmıyorsak, biz örgüt olarak suçluyuz. İnsana karşı sorumluluk ve sorumluluğun görevlerini yerine getirme görevi ile bizi yüklüyor.

Etkinliği kapatırken son cümlem de şunlar olsun: TMMOB toplumsal sorumlulukların gereği, bir meslek örgütü sorumluluğuyla, sıkıntılı, sancılı sorunlu bir ülkede karanlığa karşı aydınlığı; savaşa ve işgale karşı barışı; eşitsizliğe karşı adaleti; linç kültürüne karşı kardeşliği;

sermayeye karşı emeği; baskıya ve zora karşı özgürlüğü savunmaya; aydınlık bir Türkiye için de meslek alanları üzerinden siyaset yapmaya, sözünü söylemeye, bilimsel verilerle donatılmış sözünü söylemeye devam edecektir.

Hepinize katılımınızdan dolayı teşekkür ediyorum, sağ olun. (Alkışlar)